Ч. 33 (14.865). Львів, вівторок 15. лютого 1938. Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LIX.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
" Банку Чеських Легіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно (з книжкою) . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . 15.00 "
Піврічно . . . . . 30.00 "
Річно . . . . . . 50.00 "
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛА" В ОБЄМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Розмова між Шушніґом і Гітлером.

Австрійський канцлер Шушніґ відвідав, у товаристві міністра закордонних справ Шмідта, канцлера Гітлера у Берхтесгаден. Шушніґ виїхав з Відня несподівано.

НЕ ДІЙШЛО ДО ПОРОЗУМІННЯ МІЖ ГІТЛЕРОМ І ШУШНІҐОМ.

Райтер подає з Берліна: У дипльоматичних колах твердять, що канцлер Австрії та Німеччини не дійшли до порозуміння у всіх справах, що їх вони торкнулись у Берхтесгаден, але є надія, що небавом дійдуть до повного порозуміння.

ІНІЦІЯТИВА МУСОЛІНІЯ?

Британські міродатні чинники твердять, що це Мусоліні намовив Шушніґа поїхати до Берхтесгаден. Гітлер — мовляв — не був вдоволений вислідами австро-німецького договору з 11. липня 1937, хотів його виповісти. Тому, що це ослабить вісь Рим-Берлін, Мусоліні порадив Шушніґові особисто порозумітися з Гітлером у справі того договору.

КУДИ ВИХАВ РІБЕНТРОП?

В берлінських урядових колах заперечують поголоску, що Рібентроп після нарад у Берхтесгаден виїхав до Риму; на ділі він вернувся до Берліна.

Ця поголоска мабуть походить відтіля, що австрійська жандармерія обсадила була залізничий шлях, що лучить Німеччину з Австрією; певно переїздила туди якась важна особа.

Сензаційні постанови нового румунського уряду.

Румунська рада міністрів, що зібралася під проводом короля, ухвалила:

1) Утворити комісію, що має опрацювати **проєкт нової конституції;**

2) Поручити інститутові адміністраційних наук опрацювати законопроєкт про організацію льокальної адміністрації;

3) Під загрозою кар **заборонити державним урядовцям участь в якійнебудь політичній діяльности;**

4) Патріярх і синод рум. автокефальної церкви **звільняють вірних від присяги у всіх справах непередбачених законом та забороняють священикам відбирати такі присяги.** (Йде тут про присягу послуху проводові політичних організацій);

5) **Завісити закон про державну службу і неусувальність урядовців;**

6) **Завісити автономію університетів;**

7) **Унеможливити пресі публікувати шкідливі вістки та перевести контролю фінансових засобів усіх видавництв;**

8) Наказати всім урядам скоро полагоджувати всі справи;

10) Тимчасом не обсаджувати необсаджених урядів.

ПРОЄКТ НОВОЇ РУМУНСЬКОЇ КОНСТИТУЦІЇ.

В середу повстане в Букарешті „королівська рада", що має опрацювати проєкт нової конституції. Король мабуть дістане дуже широкі компетенції. Парлямент, зложений з двох палат, буде зорганізований на корпоративних засадах. Частину сенаторів буде іменувати король, решту сенаторів та послів — професійні обєднання: третину рільництво, третину інші ділянки господарства, а третину вільні професії. Уряд буде відповідати перед королем і парляментом.

МАСОВІ АРЕШТУВАННЯ У ЧЕРНІВЦЯХ.

Жандармерія і військо окружили в Чернівцях будинок, в якому є бюро християнсько-народньої партії, перевели ревізію, відібрали зброю членам партії, опісля групами по 20—30 відпровадили їх до касарень жандармерії.

Також у поодиноких частинах міста арештувала поліція чимало осіб. Число арештованих сягає кілька соток. Акція проти християнсько-народньої партії триває далі.

ПОЛКОВНИКИ — ПРЕФЕКТАМИ.

Уряд позвільнював усіх префектів, іменуючи на їхнє місце старшин, здебільша полковників. Тимчасові громадські ради, що їх іменував уряд Гоги, порозвязувано, іменуючи на їхнє місце по містах нові ради, зложені здебільша зі старшин резерви, по селах — ради зложені з трьох людей, незаанґажованих у партійному житті.

НОВІ ПРЕФЕКТИ НА БУКОВИНІ.

Префектом Черновець заіменували полк. Теодореску, Кімполюнгу — полк. Константінеску, Радівець — полк. Лявреніу, Сторожинця — полк. Йонеску, Сучави — полк. Апостолеану.

Совітський шарже д'аффер Бутенко в Будапешті?

Вірoдостойні особи, які приїхали вчора з Будапешту, оповідають, що совітський шарже д'аффер з Букарешту Бутенко виїхав до столиці Мадярщини. Він мабуть утік перед аґентами ГПУ.

Завзяті бої в Китаю.

Здовж залізничого шляху Люнґган ідуть тепер найбільші бої від початку китайсько-японської війни. Японці окружили коло шляху Пекін—Ганкав понад 20.000 китайців і відтяли їм відворот на південь. Китайці втратили понад 2.000 вбитих і ранених.

Великі кольони японських військ дійшли до ріки Гоанго на північ від Пуков. Інші японські відділи заатакували 15.000 китайців, що боронять Танцін у провінції Гонан.

ЯПОНСЬКА ВІДПОВІДЬ У СПРАВІ МОРСЬКИХ ЗБРОЄНЬ.

Райтер повідомляє: Британський уряд дістав японську ноту у справі морських зброєнь, але ще дотепер її не простудіював. У цій справі він порозуміється з Францією, Америкою, Німеччиною та СССР, бо ті держави підписали у Льондоні морський договір.

БАНДИТИ ВБИЛИ МІСІОНАРЯ.

Коло Гуанен, на південь від Манджурії, найшли тіло американського католицького місіонаря Деннована, якого схопили бандити.

Змінити виборчу ординацію!

Львів, 14. лютого 1938

Від першого дня видачі нової виборчої ординації було відомо, що це експеримент, який не має перед собою ніякої іншої будучини, крім — розчарування для її прихильників. Від першого дня відкриття каденції нинішнього сойму було відомо, що цей сойм є тільки живим і наявним доказом, що треба змінити виборчу ординацію, з якої він зродився. І хоч виборча ординація стала нерозлучною частиною державного устрою та політичної системи, яка істнує і обовязує, проте навіть ППС, яка раніш вазала конституцію та виборчу ординацію в одно, зревідувала своє становище настільки, що промовчує вже потребу зревідувати конституційний закон, зате на першому місці ставить необхідність змінити виборчу ординацію до сойму і сенату, на другому — змінити самоуправні закони та самоуправну практику. Для нас, українців, черговість тих справ ще інша: для нас безперечно важнішою є самоуправа від центральних законодатних установ, позбавлених у післятравневих часах того питомого значіння, що його зберіг парляментаризм західних демократичних держав. А проте **ревізія соймової виборчої ординації є так само одним із найперших українських політичних постулятів.** І не грає тут ніякої ролі той факт, що при бойкоті останніх виборів всією польською опозицією та частиною українського громадянства — УНДО у тих виборах взяло активну участь, заключило з урядом виборчий компроміс і перевело розмірно поважну скількість своїх парляментарних заступників, серед яких є також одиниці з найвищими кваліфікаціями. Всеодно наше засадниче становище до нової виборчої ординації було і залишилось незмінне: це різко й безкомпромісово становище негативне.

Інакше й бути не може. Цілком неможливо погодитись на те, щоб увесь виборчий акт — віддача голосу громадянином — був формальністю без ніякого практичного значіння, бо вся раніша процедура з „вибором" кандидата — фактично, ба навіть і формально (бо на чолі самоуправи, з якою звязані попередні виборчі збрання, стоїть державна адміністрація) — залежить від політики державної адміністрації та зокрема від доброї волі і охоти кожночасних правителів. Виключена річ, щоб можна погодитися з принципом, на якому побудована нинішня виборча ординація, а саме, що вибори перестають бути суперництвом ідеольогічних та суспільно-політичних течій, а стають фікцією боротьби осіб, більш або менше приємних для режіму. До чого веде така „аполітичність" виборів — цього найкращим доказом є „аполітичний" сойм, який не є ані представництвом станів і професій, як цього хоче корпоративний парляментарний устрій Італії ані представни-

дтвом панующої монопартії, як цього хоче парлямент Німеччини чи Совітів, ані еманацією істнуючих політичних груп держави, „по зразку демократичних держав. У висліді маємо на терені польського сойму повне фіяско т. зв. регіональних і станових груп, нездібних до ніякої творчої праці та позбавлених всякого впливу на хід парляментарних нарад, не кажучи вже про якийнебудь вплив на хід державних справ, маємо крім того народини ріжних політичних клюбів (ОЗОН, демократичний клюб), які теж не мають ані свого ясного обличчя, ані політичного значіння, маємо там врешті такий хаос, який яскраво виявився в останній афері довкола ген. Желіговського.

Вся ця ситуація настільки ясна, що буквально кожний день побільшує скількість людей у Польщі, переконаних у тому, що виборча ординація до сойму і сенату мусить бути змінена. І коли ОЗОН-ові закидали вже надто голосно, що це табор, який не рахується з настроями мас польського громадянства та не порушує найважніших болячок дня, плаваючи по облаках імлистих теорій, тоді й чільні діячі ОЗОН-у заговорили про потребу змінити ординацію. Бо сьогодні в цілій Польщі, без огляду на ріжниці національні, віроісповідні та партійно-політичні — супроти істнуючої виборчої ординації істнує один фронт! І хто до цього фронту не належить, той тратить просто леґітимацію — говорити мовою, зрозумілою для „сірої людини".

Щоб ініціятива в акції за зміною виборчої ординації була в руках людей нинішнього режіму — посол Дух, колишній воєвода, член ОЗОН-у, зголосив на руки маршала сойму конкретний проєкт нової виборчої ординації. Але ледви його зголосив — мерщій відкликав. Кажуть, що на таку зміну вплинули розмови, які він перевів з кермуючими чинниками сойму, сенату й уряду, які нібито не є проти зміни ординації, але не хотять з цією справою надто квапитись, щоб уже тепер всієї уваги сойму не положити зміною виборчої ординації. На нашу скромну думку такий арґумент абсолютно нестійний, бо колиб цей сойм зайнявся цією справою та дійсно перевів її, то це булаб достаточна рекомпенсата за всі довершені й недовершені інші діла цього сойму! Зате більше промовляє до переконання інший арґумент, що ми його вичитали в одній польській газеті: „Досить довгого часу (іронізує собі той часопис) треба було п. Духові, щоб зорієнтувався, що його товариші у соймі далеко не ентузіязмуються справою нових виборів ані реформами, з яких самі мають мало надії користати." Ясно і зрозуміло. І вірімо на слово, що серед теперішніх послів — як писав знову інший польський часопис, — „вибухла паніка" на саму звістку, що в канцелярії маршала лежить вже готовий проєкт зміни виборчої ординації. Можна дійсно співчувати з послами, які „мають мало надії самі скористати з реформи", та які проте мусять знати й відчувати, що тих реформ вимагає ввесь нарід і коли вони їх не переведуть, тоді взагалі всяка їх надія пропала.

Інша річ, що жаліти за проєктом п. Духа не треба, бо це був, як показується тепер, якийсь зліпок старої і нової ординації, в якому була получена засада посередніх і безпосередніх виборів, при чому з нинішньої нової ординації збережено більше, ніж зі старої. Проєкт п. Духа був кепський і коли він відпав, то сталося добре. Але разом з ним не відпала сама проблема виборчої ординації, найбільш актуальна, пекуча, необхідна. Зміна виборчої ординації мусить піти по тій лінії, щоб вибори були дійсно виборами, щоб їх вислід був дійсним показчиком народніх і громадських настроїв, щоб уклад соймових сил був дійсною відбиткою укладу сил у громадянстві, та щоб не тільки писана ординація, але і її переведення в життя, виборча практика, не викривлювало ідеї парляментаризму. І ми не є такими фанатичними звеличниками демократії в її нин. вигляді, щоб не добачувати небезпек, які криє в собі 105%-ва демократизація устрою та режіму, яка під подихом зі Сходу зправила вироджується — зі шкодою для законодатної праці і для самої сутньої ідеї демократії. І ми здаємо собі теж знаменито справу з того, що ідеальна демократія в Польщі неможлива поміж ІІІ. Німеччиною та Совітським Союзом та що нинішній польський устрій таку демократію виключає. Але й у рямцях обовязуючої конституції, з тими величезними прерогативами, що їх має Президент, можна скласти таку структуру парляментарної установи і такий спосіб її вибору, щоб не було нинішньої аномалії. Здається, що не можна найти кращого доказу, що ситуація є анормальна, як факт тієї „паніки", яка повстала серед послів на вістку про актуалізацію справи виборчої ординації!

Коби тільки теоретична актуалізація цієї справи стала мерщій і практичною!

ік.

Німецький „безкровний переворот".

Реконструкція уряду є буденною подією в нинішній Европі, димісія вожда армії — рідшою, але не сенсаційною. Колиж недавні зміни в німецькій державній та військовій верхівці кілька днів тримали в напруженні европейську опінію, то треба це приписати деяким виїмковим обставинам.

У демократичній державі преса всіх відтінів так всебічно насвітлює кожну кабінетну зміну, що читач знає не лише сам хід події, але й частину її куліс. Для преси й опінії все ясне, недвозначне зрозуміле; нема місця для здогадів, широких коментарів, за буйних проблисків фантазії.

Серед інших умовин проходить така сама подія у тотальній державі. Відсутність незалежної від уряду інформації залишає там необмежені можливости для преси, що має змогу заквестіонувати вірodостойність урядових комунікатів і насвітлити події так, як це їй подобається.

Зокрема широкі можливости має тоді преса ворожа тотальній державі. „...Коли дістануться на зовні якісь немилі для (німецького) уряду вісти, сам цей факт є доказом, що (в Німеччині) сталося щось аж настільки поважного, що сила диктатури не зуміла його замаскувати" — пише один жидівський щоденник, коментуючи німецькі події. Згідно з такою рецептою вся ворожа теперішньому німецькому режімові преса — себто більша частина світової преси — взялася пильно шукати того чогось „аж настільки поважного" і ті пошукування дали величаві висліди: ґазетні сторінки заповнилися більш і менш фантастичними вістками про державний переворот у Німеччині, реставрацію Гогенцолернів, бунти ґарнізонів, арештування вищих старшин і членів династії, контакти між „Гестапо" та ГПУ і т. п. Навіть поміркований польський „Час" піддався цій психові сензації настільки, що порівняв димісію Бльомберга і Фріча до... розстрілу Тухачевського і товаришів.

В таких умовинах важко дізнатися про подробиці недавнього німецького „безкровного" перевороту, зате можна хіба менше більше точно зясувати собі їхній політичний зміст.

Виходить, що був це зудар між двома політичними таборами, які дотепер заховались побіч себе в тотальній Німеччині: між партією та армією. Ці два елементи обєднались були свого часу, щоб захопити владу над Німеччиною і охоронити її перед комунізмом; армія затримала повну внутрішню автономію. Комуністична загроза була досить поважним чинником, щоби витворити цей подекуди конюнктуральний бльок. Від коли вона минула, перед німецькою державною владою станула низка практичних політичних питань: виявилися розбіжности між тими двома світами.

Побіч себе станули справді два світи: правий — старих традиціоналістів та лівий — реформаторів, що форми республіки і другої імперії заступають новими, врештою побудованими на ще давнішій традиції, бо середневічній.

Партії, що утотожнює себе з державою, важко було погодитися з істнуванням незалежної від неї армії. Її разило, що третя імперія не становить повного моноліту, що у війську панує інший дух, інша ідеольоґія, інша система виховання, що вояк не зживає — як кожний інший німецький громадянин — партійного поздоровлення. І навпаки — старого цісарського генерала мусіла разити чужа йому трохи екзальтована партійна ідеольоґічна містика та фразеольоґія з обожанням фірера, творенням нової релігії і т. п. Важко було старому юнкрові погодитися з гітлерівським „гляйхшальтуванням", що бутного бурша нівелювало з робітником в один стандаризований тип брунатного манекіна з „гітлерюгенд"; важко було йому віддихати теперішньою німецькою атмосферою, що просякає мистецтво, науку, товариське і приватне життя, не залишаючи ні куточка для одиниці, її індивідуальности.

Консерватистам важко було погодитися з розмірно лівою суспільною політикою панівної партії, яка є націонал-соціялістична не лише по назві, бо справді консеквентно — хоч і дуже оглядно — здійснює свою програму, якою колись змагалася з комуністами. Зокрема на німецькій великій фінансієрі тяжив зростаючий державний інтервенціонізм; їй шкодила політична ізоляція Німеччини та автархія, що спиняла дохідний міжнародній торговельний оборот та замикала чужі ринки.

З тих мотивів фінансові кола не були вдоволені теперішньою німецькою закордонною політикою; юнкерсько-старшинський світ з ними солідаризувався. Виховані в Бісмарківській концепції тривкої приязни з Росією, що уможливлюлаб Німеччині зосередити всі сили проти традиційного ворога — Франції, старшини обосновували таке становище і військовими мотивами: Італія — мовляв — слаба з військового боку, бо не має доброго людського матеріялу, тимто й вісь Берлін—Рим небезпечна. Треба її чим скоріше покинути та рівночасно залишити інтервенцію в еспанські справи. Круціята проти СССР неможлива без помочі західних великодержав, а що вони до неї не прилучаться, протикомуністичний пакт не має змоги здійснити свого завдання. Нема виглядів здобути совітський ринок силою, тому краще опанувати його мирною господарською експанзією. Консервативний табор хотів знову звернути німецьку закордонну політику на рапальську лінію.

Нічого дивного, що між партією та армією неможлива була повна гармонія, що перша намагалася зліквідувати недопустиме в тотальній державі роздвоєння, друга хотіла звернути німецьку політику на давні шляхи.

На наших очах дійшло до розгривки між обома таборами. Який її вислід? Преса насвіт-

дює його так само ріжноманітно як і самі факти. Читаємо в часописах, що Гітлер і партія перемогли армію, то знову, що армія Гітлера і партію, то знову — що Гітлер партію і армію, то знову — що все покінчилося компромісом. На загал переважає опінія, що перемогла партія, хоча може ця перемога не є повна, хоч армія не підпорядкувалася партії з ідеольогічного-виховного погляду. Зате партія зберегла свої політичні позиції та не приняла ніяких поступлень армії в тому напрямі. Німеччина вестиме дальше ту саму політику внутрішню і — що для нас важніше — закордонну.

Підкреслюємо „для нас", бо Німеччина з огляду на своє положення, своє міжнароднє становище та свою теперішню закордонну політику становить дуже важний чинник для середущої та східної Европи. На недавню німецьку розгривку не міг українець глядіти оком байдужого обсерватора, бо була це розгривка між концепцією Рапалля і концепцією протисовітської круцяти, бо від неї залежало, чи Німеччина затримається на теперішній протисовітській позиції чи вернеться до орієнтації на Москву. Без зайвого оптимізму, без традиційних надій „на найближчу весну", мусимо з вдоволенням ствердити, що Німеччина залишилась найповажнішим у Европі протибольшевицьким чинником.

(гал.)

Започаткування „Господарської Ради"
трьох південно-східних воєвідств.

В суботу 12. ц. м. Львів пережив немало важну подію: за почином львівського воєводи п. Біліка покликано тут до життя установу, яка згідно з бажаннями ініціяторів має відіграти поважну ролю в дальшому оформлюванні економіки трьох південно-східних воєвідств: львівського, станиславівського і тернопільського. Своєрідні умовини, в яких проходять чи краще повинні проходити тут господарські процеси, мають свої вимоги у підході до них, а цей підхід „на віддаль" рідко може бути правильний. Таке розумування, дуже слушне у своїх засновках, принесло в результаті „Господарську Раду" у Львові, яка розпочала свої праці святочною інавгурацією в салі Міської Ради з участю визначних представників центрального уряду з Варшави і місцевого господарського світу.

Прибрана саля Міської Ради заповнилася в означеній 10. годині запрошеними до участи в „Госп. Раді" особами і представниками преси. Незабаром явились на салі представники уряду, а саме: віцепремієр Е. Квятковський, міністри — рільництва і рільних реформ Понятовський, сусп. опіки Косцялковський, комунікації Ульрих, віцеміністри — військових справ ген. Литвинович, пром. і торговлі Соколовський, суспільної опіки Ястшембський і залізниці Пясецький. Явились теж два віцемаршали сойму: Мудрий і Шецель, директор ПКО Грубер, заст. голови Банку Госп. Краєвого Кожуховський та всі три воєводи.

ПРОМОВА ВОЄВОДИ БІЛИКА.

Перший промовляв львівський воєвода **п. Білик.** Він представив ґенезу Госп. Ради, підкреслюючи обставини, в яких дозріла в нього думка про потребу такої установи: господарську отяжілість південно-східних воєвідств, їх

ВІЛЬГЕЛЬМ ЛІХТЕНБЕРҐ.

ПЕРЛИ.

(Дія: авто на дорозі. Дієві особи: Ільза. Ернест. Час: Сучасність; по вечері у приятельки Ільзи — Льони).

Ільза (переїхавши кілька кільометрів, відзивається нараз голосом повним обурення): Що за брак такту! Попросту несмачне! Зрозуміти цього не можу.

Ернест (що сидів із прижмуреними очима, бо майже задрімав у год. 3-ій над ранком, прокинувся): Що таке несмачне? Чого не можна зрозуміти?

Ільза: Чи ти видів перловий нашийник Льони?

Ернест: Так. Ну і що?

Ільза: Якто що? Вона дістала його щойно вчора від свого чоловіка і зараз на нині запрошує нас на вечерю. Вона хоче мати нагоду бачити, як усі ми кидаємо заздрими поглядами на неї. Це-ж ясне!

Ернест: І ти теж кидала на неї таким заздрим поглядом?

Ільза (обурена): Дурниці говориш. Поперше знаєш, що я не заздрісна. Подруге я не показалаб цього по собі. Але я не маю сумніву, що вона позапрошувала все те симпатичне товариство тільки на те, щоб мені досолити.

Ернест: Цьому не вірю.

Ільза: Бо ти наївно-святий. Я знаю жінки краще. Недурно кажуть, що перли означають сльози — коли їх носить інша жінка. Попросту маю погорду до Льони, як вона може дозволяти, щоб її чоловік видавав на неї такі гроші. У такі тяжкі часи!

Ернест: Звідки ми знаємо, чи її чоловік не стоїть матеріяльно так добре, що може без труднощів зробити їй такий дарунок.

Ільза: Навіть найбагатший чоловік мусить відчувати деяку неприємність, коли бачить, як його жінка думає тільки про свої приємности. Я не розумію Льони! Я почувалаб себе дуже ніяково, якби мусіла на своїй шиї носити кайдани свого чоловіка.

Ернест: Навіщо перебільшувати?

Ільза (по хвилині): А вже перел зовсім не розумію.

Ернест: Якто їх не розумієш?

Ільза: Не терплю перел! Вони мають у собі щось нахабного. Із самоцвітів купуємо звичайно один скромний камінчик, а одної перли ні, — тільки зараз цілий шнур. У Льони вони виглядали так, якби вона хотіла ними сказати: „Бачиш те, що ти маєш по одному, я маю в цілій серії". Чи ти розумієш? Можеш її не боронити. Жінки, що носять перли не мають доброго характеру.

Ернест: Слухай, Ільзо! чи не занадто несправедлива для своєї приятельки?

Ільза: Я несправедлива? Ніхто не знає її так добре, як я. Вона неможлива особа. Кажу тобі це, як її найкраща приятелька... (Хвилина мовчанки). Зрештою можу тобі пояснити, чому я не носилаб перел.

Ернест: Чому?

Ільза: Бо перли рідко бувають правдиві.

Ернест: Але правдиві бувають теж між ними.

Ільза: Певно, що бувають. Але навіть найправдивіші перли виглядають як фальшиві, а фальшиві як правдиві. Перли Льони напевно фальшиві.

Ернест: Не розумію, чому.

Ільза: Бо виглядають занадто правдиво.

Ернест: (вагається, чи має відповідати, а по хвилині): Ільзо! мушу тобі заявити, що перли Льони якнайправдивіші.

Ільза: Ха-ха-ха!

Ернест: Не маєш чого сміятися, бо я сам був при тому, як її чоловік купував їх.

Ільза: Так? Но, бачиш, що я мала рацію. Чи не на те купують чоловіки своїм жінкам правдиві перли, щоб перебороти загальний погляд, що всі перли фальшиві? Можеш мені вірити, що дами з доброго товариства не носять тепер перел.

Ернест: Ільзо, ти ставиш мене у дуже незручне становище.

Ільза: Не розумію.

Ернест: Я-ж казав тобі, що я був у ювеліра з Льони чоловіком.

Ільза: То що з того?

Ернест: Так стоячи там перед перлами я нараз уявив собі, як гарно виглядалаб низка перел на твоїй ніжній шиї. І я купив для тебе зовсім такі самі, як він. Я мав намір передати тобі їх щойно позавтра на уродини.

Ільза (кидається йому на шию): Ернесте! Який ти добрий! Я тебе люблю.

Ернест: Ти не гнівайся... але я справді не знав, що ти так не любиш перел.

Ільза: Чи я сказала щонебудь проти перел як таких?

Ернест: Якто ні? Дуже гостро. І тепер я буду мусіти віддати їх...

Ільза (перебиває): Не потребуєш так спішитися. Мені приходить на думку, що серед наших знайомих я єдина не маю перел. Зрештою важне тут завсіди, хто що носить. Щодо мене, то ніхто не буде мене підозрівати, що я ношу перли тільки на злість своїм приятелькам. Усі знають, що я не є злобна. Як ти гадаєш?

Ернест: Певно, що ні.

Ільза: Отже сам признаєш. Про тебе всі знають, що ти не руйнуєшся на мене. Зрештою одна низка перел то ще не маєток.

Ернест: Певно, що ні.

Ільза: Бачиш! Таксамо, як Ріта ніколи не повірилаб, що я запросила її до себе на уродини тільки на те, щоб похвалитися дарунком від тебе.

Ернест: То ти вже запросила Ріту на позавтра? Ти мені нічого не згадувала.

Ільза: Я забула тобі згадати. Завтра ще раз зателефоную до неї зранку, щоб не забула. Уявляю собі, як вона витріщить очі! Бо її чоловік — я знаю його добре! — напевне не купив би їй перел! (Загнибилася у фотелі та думках. Нараз підстрибує на місці і обіймає Ернеста). Ернесте! Перли! Я волію їх від усяких діямантів. Як ти відгадав, що мені подобається?!

Перекл. аб.

Алькоголізм стелить ліжко сухотам.

зубожіння і комплекс упосліджения, що внаслідок того появився. Воєвода визнав своїм обовязком, обовязком державного адміністратора одного з цих воєвідств, у порозумінні з адміністраторами воєвідства станиславівського і тернопільського та в тісній співпраці з представниками господарських кол, покликати до життя збірне тіло, яке могло би стати двигуном госп. розвою цілої Наддністрянщини. Сам після того усунувся в тінь, уважаючи, що це справа суспільна, яку мусять вести елементи зпоміж громадянства. Однак постійно був воєвода в контакті з тими, в яких руки передав справу. Він задоволений, що цей прояв госп. активізму, цей вислів пружности і розвитку нових шляхів для госп. життя, найшов визнання уряду.

Після цієї промови, закінченої подяками, провід зібрання обіняв на пропозицію голови Орг. Комітету Ради дир. Маковського — предсідник Пром.-Торг. Палати, **сен. М. Шарський**. Останій негайно приступив до відчитування свого реферату, передбаченого програмою свята. Слабкий голосовий орган прелегента не дуже дозволив зібраним концентруватися. Шкода, що референт не відступив відчитання своєї праці комусь іншому.

РЕФЕРАТ СЕН. ШАРСЬКОГО.

Сен. Шарський, маючи завданням представити постуляти промислу, торговлі і ремесла 3-ох півд.-східних воєвідств, представив передовсім їх занедбання й упосліджения, принесені ще з бувших займанщин. Промисл стоїть на низькому рівні, матеріяльне положення населення дуже низьке, особливо на селі. Цей господарський маразм можна усунути тільки при помочі упромисловлення і створення нових джерел заробітку. Приватна ініціятива повинна дістати піддержку. Дуже важна справа капіталів чи пак кредитів і розбудови комунікації (на I-му місці будова залізн. лінії Львів—Рава Руська—Варшава, будова каналу Висла—Дністер—Прут і телефонічного кабля Львів—Варшава).

В дальшому згадав прелегент: електрифікацію, потребу полекші при інвестиціях (можливостей для інвестицій багато!), постуляти ремесла (дешевий обор. та основний кредит) та ще інші постуляти. Те, що — згідно із заявою віцепремієра — ці землі втягнені будуть до програми госп. активізації, є подією „історичною".

РЕФЕРАТ ГОЛОВИ ХЛІБОРОБСЬКОЇ ПАЛАТИ П. ПАПАРИ.

Після того прийшов до голосу голова львівської Хліборобської Палати **д-р К. Папара.** Мусимо відразу зазначити, що його реферат був **незвичайно цікавий**, зокрема для нас, українців. Він дав не тільки вдумчиву **аналізу сучасного стану хліборобства**, але також сміливі порівнання з передвоєнним його станом, підкреслював вагу **добровільних** хліборобських організацій у плеканні культури села (хоч це йде в розріз із поглядами центральних міродайних осіб) та в представленні постулятів хліборобства видвигнув чимало справді суттєвого. На деяких моментах цього реферату варто зупинитись.

„Висказуючи свої думки — не хочемо, щоб за нас хтось, щоб за нас уряд робив. Навпаки — хочемо ці справи госп. значіння виконати **самі**, зусиллям свого мозку і навіть у деякій мірі при помочі власних фінансових засобів. Бажаємо тільки створення відповідних і тріваких рямців та довгоречинцевої кредитової підтримки. В часі кризи хлібороб обмежував свої потреби, проте продукції не обмежив. Навпаки, дещо підніс. Довгоречинцеві кредити потрібні для полагодження давніх зобовязань і на сплату родинних наділів. Призначені урядом суми — не вистарчають. У 1937 р. признано нашим 3 воєвідствам ½ міліона зол. кредиту на родинні сплати, хоч запотребування було кількакратно вище. Потрібна також обнижка нотаріяльних та інтабуляційних коштів. Думати про розбудову і досконалення хлібор. продукції можна буде тоді, коли щезнуть турботи про давні зобовязання. Важні теж податкові справи, обтяження хліборобства і ціни артикулів, що їх село потребує.

Півд.-східні воєвідства можуть похвалитись кільканадесятьлітньою традицією добровільних хлібор. організацій. Засади їх розвою, як раніше, так і тепер, повинні бути **основою зорганізованого хлібор. життя.** Свій розвій осягнули вони тим, що прислухувались до голосу з низів, а **не приймали накидуваної згори волі**. І це хочемо задержати. Прикладом успішної праці добровільних організацій може бути хочби обезпечення худоби на засаді добровільної умови селянина з організацією, яку то справу добре розпочав **„Сільський Господар"**.

В дальшому обговорив п. Папара терен з точки потреб його меліорації. „В порівнанні з тим, що давніше робив на цьому відтинку Краєвий Виділ, сьогодні в цій царині майже нічого не робиться, або — якщо робиться, то дуже мало". В був. Галичині Кр. Виділ видав у 1913 році на меліорації і водні будови 8,797 тис. корон, а її участь в австр. державному буджеті була 5,463 тис. Після перерахування за золотою вартістю дало це разом около 25 міліонів теперішніх золотих. Видатки, звязані з меліорацією, в 1/3 покривала держава, 1/3 Кр. Виділ і тільки 1/3 зацікавлені, і то при помочі позичок Банку Краєвого.

Референт обговорив дальше будову каналу Висла—Дністер, залізничі тарифи, себто комунікаційне зближення теренів з надвишкою хлібор. продукції на схід від Львова, будову залізниці (Підгайці—Монастириска—Озеряни, Кременець—Тернопіль, Красне—Сапіжанка, Перемишляни—Красне), штучні навози (разом з меліораціями і ріжнородністю продукції дадуть вони змогу поставити господарку інтенсивніше), перерібку волокнисто-олійного і овочевого сирівця, запевнення збуту (рільничий промисл), кредитову підтримку домашнього промислу (прядільництво і ткацтво) і видачу законів для домашнього промислу, холодільні і переховальні овочів, продукцію вина, сільського будівництва, правні речі (безсумнівність власности землі та в звязку з тим грунтові книги), хліб. шкільництво, яке повинно підлягати Хліб. Палатам, ціни з 1937 р. у порівнанні до р. 1910 та багато ще інших актуальних питань.

РЕФЕРАТИ Д-РА ОСТРОВСЬКОГО І ДИР. МАКОВСЬКОГО.

Після д-ра Папари виголосив реферат президент Львова **д-р Островський** п. н. **„Інвестиційні потреби міст південно-сх. воєвідств".** Представив він будівельні потреби міст, потребу кредитів і відповідних умовин для правильного сплачування зобовязань. Інвестиційна акція міст вяжеться з оздоровленням комунальних фінансів.

З чергового реферату, що його дав дир. **Л. Маковський**, присутні довідалися про **завдання і цілі Госп. Ради** з міродатних уст, бо з уст голови Організаційного Комітету. Що правда, його інформації не були новиною, бо вже передтим широко про це писала преса, а „Дзєннік Польскі" приніс широку розмову на цю тему з дир. Маковським.

ПРОМОВИ ПРЕДСТАВНИКІВ УРЯДУ.

Цим рефератом покінчилась серія рефератів і почалась серія промов представників уряду. Зачав **віцепремієр Квятковський.**

Навязав він до минулого, до часу зперед 30-ти років (змагання за незалежність). Примітивно представляли собі тоді, що брак державної незалежности спиняє розвиток господарства. Колиж незалежність прийшла, то дехто розчарований, що Польща не сповняє важних і слушних завдань. Тимчасом війна принесла величезні спустошення і фальшиві погляди та засади. Не устійнено єрархії потреб. Треба мати заєдно на оці дві мети: 1) оборонну, 2) господарську. Треба множити елементи військової сили. А в царині господарства верх мусить брати загально-польська господарська державна рація. Польща була колись на сх. ринках. Треба на ці ринки знову повернутись. Дорога веде через Львів та південно-східні землі і їхній господарський динамізм треба скріпити. Поможе цьому Госп. Рада, яку Львів творить. Не всі висунені постуляти можна виконати, бо треба би до того багато сотень міліонів. Але не тільки в фінансах і кредитах трудність. Колиб усі чували над тим, щоб: 1) ані сотик не був змарнований, 2) обовязувала відповідальність за фін. зобовязання; 3) уділи й акції у спілках і кооперативах цінено, як нац. скарб; 4) гальмувати груповий егоїзм у користь цілости; 5) шанувати приватну ініціятиву, — то можна би сказати, що нема такого завдання, якому на дорозі станули би гроші. Мусимо найти на інші шляхи відношення людини до людини і людини до завдань.

Про будову **нових залізниць і доріг** говорив **мін. Ульрих.** Він вказав на чергу завдань при розбудові залізничої мережі. Важна є будова лінії Сапіжанка—Красне, бо дасть лучбу Тернополя з Волинню. Інші бажання (намічені лінії) прийдуть на чергу щойно пізніше. На дорогові роботи призначені кредити в сумі 8,115 тисяч зол. на всі 3 воєвідства. Водний шлях Балтик—Чорне Море є предметом студій. Конкретно беремо під увагу справу плавби на Дністрі, особливо на відтинку Галич—Нижнів. Вкінці міністр Ульрих згадав про туристику.

Дальше говорив **мін. Косьцялковський** про суспільну опіку й інвестиції **Фонду Праці.** З черги **мін. Понятовський** представив ось-такі причини поганих відносин на селі: некорисна зміна цін у відношенні до передвоєнного їх укладу, загальмування людської еміграції та грошевої іміграції. Населення у південно-східних воєвідствах дуже густе і через те воно бореться з трудноштами. Справу меліорації звязав бесідник з використанням надміру рук до праці з шарварковими можливостями. Врешті порушив низку справ, але тільки частину з тих, що їх представив д-р Папара.

Віцеміністр Соколовський обговорив цілу низку питань промислу, ремесла і торговлі, підкреслюючи м. і. дуже сильно справу експорту продуктів, що їх мають південно-східні воєвідства.

Після невеличкої промови президента ПКО д-ра Грубера святочне отворення закінчилось і д-р Шарський подякував присутнім за участь.

Увечорі відбувся равт у палаті воєводи Біліка.

УЧАСТЬ УКРАЇНЦІВ.

Наприкінці згадаємо, що з **українців** входить до Госп. Ради 13 послів і сенаторів (д-р Баран, д-р Біляк, В. Болюх, В. Целевич, В. Децикевич, В. Кузьмович, о. Р. Лободич, О. Луцький, В. Мудрий, інж. Ю. Павликовський, З. Пеленський, д-р Р. Перфецький і К. Троян) та 9 господарських представників, а саме: О. Луцький, Мирон Луцький, інж. А. Палій, інж. Ю. Павликовський, Я. Скопляк, А. Терпиляк, Ю. Шепарович, І. Шепарович, і д-р Е. Храплив**и**й. Майже всі вони були на інавгурації. З української преси заступлені були всі три щоденники.

Н—вич.

Складної української проблеми не вирішать сьогоднішні експериментатори.

(З промови пос. В. Кузьмовича при дебаті над буджетом Президії Ради Міністрів.)

При дебаті над буджетом Президії Ради Міністрів забрав голос пос. Кузьмович і торкнувся діяльности т. зв. Фонду Народової Культури. Хоч її буджет опирається на податкових впливах, отже й податках українського громадянства, то проте ніодна з українських наукових чи мистецьких установ підтримки з Фонду не дістає. Промовець наводить цілу низку таких установ, які всі черпають свої фонди з джерел приватної жертвенности. Вказує теж, що й українські вчені та мистці, головно молоді адепти науки, не мають ніякої підтримки в формі стипендій чи субвенцій на друк своїх праць. Тому представники українського громадянства застерігаються якнайрішучіше проти такої поведінки управи Фонду Культури Народової. Нехай Фонд або опреться на приватній жертвенности лише польського народу, тоді зможе продовжувати дотеперішню політику розділу своїх грошей, або, коли й далі має опиратися на податкових вплывах, то нехай — у відповідному відношенні — опікується теж і культурою українського народу.

З черги промовець піддав критиці політику Польської Агенції Телеграфічної. Вона часто пускає в світ, подібно як польська брукова преса, ріжні політичні нісенітниці, звернені проти українців, однак з засади не відкликує їх, коли вони покажуться потім неправдивими.

Врешті промовець проаналізував одну справу загальнішої натури: потребу створення при Президії Ради Міністрів осередка координації меншинневих питань. Коли, казав посол Кузьмович, такі справи, як контроля цін, моторизація або справа диктового сирівця, мають окремі комісії при Президії Ради Міністрів, то незрозуміло, чому питання народовостевого лібералізму, чи екстермінації, проблему окремішности культурно-освітніх та господарських установ чи якогось неокресленого суспільного утраквізму, — чому такі справи розвязують найчастіше старости. Адже не можна занепе-

...ня факту, що є ріжниці у поведінці супроти українців поміж поодинокими старостами і воєводами, поміж тим, що говорить тут п. премієр, і тим, що роблять на місцях його урядовці. Сьогодні рішальний вплив на політику цих урядовців супроти українців мають позаурядові польські громадянські чинники. Врешті інакше, більш ліберально, промовляв до українців ... Суйковський у часі, коли вони вели політику ..., та інакше промовляє до них п. Свентоховський сьогодні, в часі т. зв. нормалізації.

Один польський публіцист, дуже добрий знавець українських справ, запитаний, чим пояснює, що в його статтях не конфіскують поголоски нової Хмельниччини, упадку чи соціяльної війни — відповів: „Для Хмельниччини, упадку, соціяльної війни і т. п. справ нема по міністерствах референтів"... Цей саркастичний вислів найкраще характеризує сьогоднішній стан, що найтрудніша справа, українська, не має свого осередка координації.

Чейже таке чи інше відношення держави до українського громадянства і навпаки є ширше і глибше, ніж нпр. уп/равнення адміністрації. Воно сягає і в міжнародні справи та заторкує історичні ремінісценції і навіть національну психіку. Цього відношення не можна буде наладнати, коли на державну політику супроти українців матиме рішальний вплив боротьба за кожний квадратний метр землі, чи боротьба за кожну душу. Не вирішать його теж ніякі концепції неокресленого співжиття чи реґіоналізму, або господарського лібералізму, чи, як у цій буджетовій сесії підношено, вимога виявів щирої льояльности. Це все лише справу затемнює. Бо суттю наладнання польсько-українських взаємин є питання: чи стан постійної національної боротьби, яка безперечно ослаблює і поляків і українців, зменшує їхній культурний та господарський розвиток, ослаблює спільний протикомуністичний фронт, — чи цей стан можна заступити іншим, станом рівнобіжного розвитку обидвох національних потенцій у межах одної держави?

Цього складного питання не розвяжуть усі сьогоднішні експериментатори, починаючи від міністрів та кінчаючи на старостах і презесах ріжних суспільних організацій. Тому промовець ставить від УПР постулят, щоби при Президії Ради Міністрів повстав осередок для меншинової політики, до якого мусіли би бути поклкикані теж українці.

Ліквідація кооператив на Волині.

Перед кількома тижнями відбулися загальні збори певнівського Українського Кооперативного Кредитового Банку в Луцьку, які ухвалили банк зліквідувати, перетеорити його в торговельну кооперативу. Банк цей колись отворив ... у противагу першому Українському Кооперативному Банкові (Українбанк), як узагалі творив він ріжні організації у противагу тим, що істнували тут до його переселення на Волинь.

Передають, що на покриття затягненого ... кредиту в Рільному Банку передано сельських векслів на суму к. 60 тисяч зол.

Луцьк має і другу новинку: ліквідується тут голосний твір п. Волошиновського, районова кооператива „Гурту", мішаний польсько-український твір, що мав служити на Волині, як і інші районівки, за фундамент господарського утраквізму (і не тільки господарського!). Ходять чутки, що на місці цієї „районівки" має постати приватне підприємство.

Виходить, що життя має свої права, і не завжди можна його нагнути в бік тої чи іншої штучної концепції.

—o—

ЯК У КАЗЦІ.

Пані сиділи при круглім столі. За вікнами ... сніжок. У кімнаті було ясно і тепло.

— Так, так, колиб тільки до весни! — ...ла пані Маруся.

— О, це ще шмат часу, але і зима мила — ...нула пані Софія.

— Волію весну, маю стільки плянів, проєктів, а зима коштує — боронила свого п. Маруся.

— Зима має свій чар, карнавал, забави, ... — пропадаю за їздою на лещатах. За ... поїдемо до Закопаного, там щойно ... радість. Бронко дістав уже відпустку, про... там може і два тижні — захоплювалася ... Софія.

— Але-ж так, не перечу, такий виїзд, це ...ність... Одначе ви можете позволити собі ... Ми, зовсім навпаки. Як знаєш Стах має ... обовязки, а з нашого буджету не так легко відложити якусь сумку на відпочинковий ... Обоє мріємо про це, але хто знає, чи ...ться... — жалувалася п. Маруся.

— Знаю про це, люба Марусю, та мушу сказати тобі, що ви обидвоє дуже непрактичні, на... ...скорупі.

— Непрактичні? Тобі це легко приходить — ... обурена, відповіла п. Маруся.

— Не гнівайся, маю рацію і про це тебе переконаю. Напевне думаєш: „Як хтось має дещо ..., легко критикувати і давати добрі ради". Як бачу. Але — люба — ти дуже помиляєшся. Не знаєш, бо мій Бронко великий дипльомат і любить таємницю, що ми доробилися гарної сумки несподівано, як у казці.

— Ну, так скажи Софіє, я така цікава.

— А бачиш. Слухай. Коли мало початися тягнення Державної Льотерії, я так довго пилувала свого Бронка, доки не купив дві чвертки. Скрипів, докучав мені цілі два місяці, що це неконечний видаток, що нічого не вийшло, що взагалі... знаєш, як це вони потраплять. А тут гоп... У третій клясі впала на наш льос велика вигра. І — подумай тільки які ті мужчини! — потім Бронко хвалився, що це його заслуга, бо це він вибрав число. І від цієї вигри почалося: Бронко відкрив до спілки з Іванком будівельне бюро, інтерес іде знаменито, а ми забули про клопоти.

— Ну знаєш, це справді як у казці.

— А бачиш, не говорила я тобі?

— Завтра Стах мусить купити льос до 41-ої Льотерії. Мусить — сказала рішуче п. Маруся.

— Бо — додала п. Софія — мусиш знати, що тепер маєте ще більші вигляди, як досі, на вигру. І льосів менше на цілих трицять тисяч і кожна вигра буде тепер ділитися не на чотири, але на пять частин. Тільки не гай, а зараз іди до колектури, бо тягнення першої кляси починається вже 17-го лютого.

Нед льні Просфори.

ПРОСФОРА В Т-ВІ „ЗОРЯ".

Ремісниче Товариство „Зоря" уладило в неділю 13-го лютого ц. р. в год. 12-тій у власній домівці для своїх членів та запрошених гостей традиційну просфору, в якій узяло участь понад 120 осіб. Між гістьми були: Преосв. Іван, о. Василів, представники „Міщанського Брацтва", Т-ва „Праця", Пром-Банку, Т-ва „Відродження", Союзу Українських Купців. У сослуженні о. Василева **Преосв. Іван** поблагословив просфору та промовив до зібраних щирими словами, підкреслюючи у своїй гарній промові велику вагу релігії та Церкви у національному єднанні й національній силі. Тому не диво, що найсильніший наступ, якого метою є ослабити нас як націю, йде на нашу Церкву та на наше духовенство з Високопреосв. Митрополитом на чолі. Тільки вірність нашій Церкві, тільки привязання до нашої релігії дасть нам ту силу, яка необхідна, щоб усі затії не були для нас страшні.

Відповідю на ці слова була з темпераментом виголошена промова урядуючого заст. голови Т-ва п. **Михайла Стефанівського**, що привитав зібраних та в дальшій частині промови, особливо підкреслюючи шкідливість большевицької пропаганди серед нашого народу, заявив, що члени Т-ва „Зоря" стоятимуть вірно при нашій Церкві та просив Преосв. Івана передати поклін Експ. Митрополитові, як вислів найвищої пошани з приводу нападу на його Високодостойну Особу.

Після того зібрані засіли до столів. У часі гостини приграввала орхестра Т-ва і зібрані співали колядки та стрілецькі й народні пісні. Між окремими точками музики та співами промовляли: **пос. д-р С. Біляк** (від „Міщанського Брацтва"), ред. **О. Боднарович** (від „Діла"), проф. **А. Березовський** (від Т-ва „Праця"), ред. **Б. Катамай** (від „Українських Вістей"), п. **Пастернак** (від Ґастрономічної Секції при СУК), п. **Котович** (від Союзу Українських Купців), інж. **Мельник**, що підніс „Многая літа" голові Жіночої Секції при Т-ві „Зоря" п-і **Стефанівській** за її працю при доживлюванні ремісничого дор...ту.

Не зважаючи на ду...е милий настрій, свято швидко закінчилося, бо зібрані члени Т-ва „Зоря" взяли корпоративну участь у похороні бл. п. дир. Миколи Заячківського.

ПРОСФОРА В ЧИТ. „ПРОСВІТИ" НА ЖОВКІВСЬКОМУ ПЕРЕДМІСТІ.

В суботу 12. ц. м. відбулася просфора заходом чит. „Просвіти", кружка „Р. Ш." ім. кор. Данила, кружка „Союзу Українок" і церковних брацтв у домівці чит. „Просвіти" при вул. Мартина. Просфору посвятив місцевий парох **о. А. Каштанюк**, після чого поділився з приявними просфорою і зложив побажання. Згадав теж про нечуваний виступ посла Война́ховського проти нашої Церкви і Митрополита. Приявні висловили протест проти того і заявили готовість боронити права Церкви. Крім того промовляли: **проф. Гусак** від Пов. Союзу Кружків Р. Ш. і п. **М. Дужий** від Матірньої „Просвіти". Підчас просфори співали колядки на переміну два хори: під упр. п. М. Сидорака і радн. Купчинського. Просфору закінчено многоліттєвіям для Митрополита і нац. гимном. Після того відбулася товариська забава, що йшла до білого ранку.

ПРОСФОРА В ЧИТАЛЬНІ „ПРОСВІТИ" У СЕРЕДМІСТІ.

Читальня „Просвіти" Львів-Середмістя уладила в неділю 13. ц. м. традиційну просфору для своїх членів у домівці бібліотеки Т-ва „Просвіта". На цій товариській імпрезі зібралося к. 100 осіб. Відкрив просфору і привитав запрошених гостей та делеґатів установ і редакцій голова читальні **о. Василів**. Відтак поблагословив просфору **о. Горчинський**, який і виголосив при тому відповідну промову. З черги промовляв від Філії „Просвіти" **дир. Петрик**, далі **посол д-р Біляк** від Народньої Організації міста Львова і п. **Чорній** в імени Міщанського Брацтва. Підчас просфори співали присутні

ріжні колядки. В направду родинній атмосфері серед товариської гутірки протягнулася просфора до пізнього вечора.

ПРОСФОРА В ГОЛОСКУ.

В суботу 12. ц. м. відбулася в Голоску Великім традиційна просфора, що її уладили тамошні товариства. Просфору відкрив тамошній парох о. **Жовнірчук**, який теж поблагословив страви. На цьому родинному святі були представники Повіт. Союзу Кружків Р. Ш., Філії „Просвіти" і ювилейного комітету Матірнього Т-ва „Просвіта". Просфора відбулася в незвичайно святочному настрою і зібрала д. поважне число громадян Голоска.

ПРОСФОРА В ЛИСИНИЧАХ.

В неділю 13-го ц. м. відбулася в Лисиничах, у домівці читальні „Просвіти" традиційна просфора. Відкрив її промовою місцевий парох, голова читальні. Зібрані на просфорі громадяни заложили протест проти виступу посла Войцеховського, звереного проти Ексц. Митрополита Кир Андрея. На просфорі, що пройшла в піднеслому настрою, промовляли: п. **Канцір** від філії „Просвіти", п. **Струк** від Центросоюзу та п. **Лисий** від „Сокола". Свято закінчили національним гимном. Присутні зложили на добродійні цілі 20 зол.

—o—

30-літні роковини смерти бл. п. Анатоля Вахнянина.

Муз. Т-во Лисенка, його В. Муз. Інститут у Львові і Львівський Боян, відсвяткували в неділю 13. ц. м. рідкі роковини. В год. 4. пополудня зібралися в малій салі Т-ва, прикрашеній портретом пок. Анатоля Вахнянина, його рідня, члени Муз. Т-ва, учительський збір, члени Львівського Бояна та учні Інституту, щоб ушанувати память пок. Анатоля Вахнянина, що помер 11-го лютого 1908. р.

Особисті спомини про А. Вахнянина, зібрані з ріжних переживань, передав приявним голова Т-ва, радник Й. Дрималик. Він згадав Покійного, як професора співу в українській гімназії, як музичного організатора всіх тодішніх наших концертів, як першого дириґента (1891) „Львівського Бояна", як дириґента і композитора в часах прогульки на світову виставу до Праги (1892) та на відкритті львівської вистави (1894), вкінці як 1-го голову, пізніше директора Муз. Т-ва ім. Лисенка і його В. Муз. Інституту (1903).

З черги дир. Василь Барвінський у свому рефераті подав докладні дані про А. Вахнянина, як композитора і виконавця-співака в роках від 1868—1908.

Обох референтів нагородили зібрані рясними оплесками.

По цій жалібній академії перейшли всі приявні до Преображенської церкви, де в год. 5. відправлено заупокійну панахиду, до якої ставнули оо. В. Садовський, Й. Кишакевич і П. Хомин. Хор „Бандуриста" під проводом дир. Плешкевича підніс надзвичайно красу і повагу небуденного свята.

Це свято було гарним доказом памяти та пошани для визначного громадянина і музики 70-тих років минулого століття.

—o—

Що писало „Діло" 50 років тому.

Ч. 25. Середа, 15 (3) лютого 1888.

ЗАГРОЗА ЕВРОПЕЙСЬКОЇ ВІЙНИ.

У передовій статті п. н. „Промова кн. Бісмарка" зясовані основні точки тієї промови, на яку з нетерплячкою чекали европейські держави. „По його думці — тобто Бісмарка — найімовірніша і найближча кріза — це східна, тобто болгарська". З хвилиною, коли після абдикації болгарського князя Олександра I, що був свояком російського царя, вибрали в 1887 р. князем Фердинанда Саксен-Кобург-Гота, Росія почала тратити свої впливи у Болгарії і намагалася їх за всяку ціну віднискати. Але тут її інтереси стрінулися з інтересами Австрії.

„Діло" це так пояснює:

„Як довго Австрія мала гегемонію в Німеччині, так довго точка тяжкости її інтересів була на Заході і так довго не було ніяких суперечностей між Австрією та Росією на Сході. Навпаки, навіть цілий вік ішла Росія у справі визволення балканських славян рука в руку з Австрією і обі держави поклали на тому полі майже однакові заслуги. Бої Австрії з Туреччиною почалися навіть раніше (1395 р.) і були більш кроваві та постійні. З 1866 роком змінилось положення. Австрія, виперта насильно з Німеччини і то саме політикою кн. Бісмарка, та кинена більше на Схід, знайшла тут для себе нові інтереси і нову точку тяжкости. Ставши не німецькою, а ніби більше славянською, зрозуміла вона, що її будучина сперається на Балканах. Але-ж тут її нові інтереси стрінулися якраз з інтересами Росії.

„Болгарська справа є на европейському Сході тільки частиною великої справи, що мусить вирішитись в недалекому часі. Чи зуміє Европа полагодити її дипльоматичним шляхом, без війни, і то так, щоб задовольнити обі заінтересовані сторони, ось в чому суть питання. Дати Росії перевагу на Сході, значилоб нині не тільки ослабити Австрію, зіпхнути її на ступінь другорядної держави, але і підірвати її розвиток на майбутнє. Австрія окружена від полудня славянськими державами, залежними від Росії, стала би васальною Росії.

НОВИНКИ.

— **З РОГАТИНА ПИШУТЬ НАМ:** Руське духовенство Рогатинщини задумало уладити 4-го березня свято в честь папи Льва XIII. На богослуження в той день мають запросити до Рогатина Впр. митр. Сильвестра і хор з двацяти і кількох питомців. Богослуження відбудеться у місьній церкві. Правда, п. Вол. Чировський (він на останніх зборах „Народнього Дому" був проти відступлення салі русько-народньому театрові) поставив був внесок, щоби богослуження руське відбулося в к о с т е л і (?- — Ред.), але комітет очевидно на те не згодився.

— **ПОРЯДКИ НА НАШИХ ПОЧТАХ І ТЕЛЕГРАФАХ.** П. Е. надіслав нам знову телеграму, надану в Золочеві до Радехова, де так стоїть: „Вівором приїду до Піглося, пробу там о конї на полудне", а це мало значити: „У вівторок приїду до Підлися, прошу там о коні на полудне".

— **ВІДНОВИЛИСЯ ОБРАЗИ.** Багато балачок між сільським народом в околиці Львова викликали останнім часом два випадки, один в селі Задвір'ю під Глинянами, а другий у Підбірцях під Львовом, де „відновилися" образи.

XXIII. Загальні Збори

Українського Лікарського Товариства у Львові.

Дня 12. лютого ц. р. відбулися XXIII. Заг. Збори Українського Лікарського Товариства у Львові у власній домівці вул. Підвалля ч. 7. На Зборах було приявних 44 членів та один гість, у тім 7 з краю — між іншими делеґати філій Т-ва у Коломиї, Станиславові і Перемишлі. Збори тягнулися від год. 18.30 до год. 22.10.

Збори відкрив голова **д-р Максим Музика** та згадав на початку, що в цьому році смерть забрала з наших рядів багато жертв, як це вже давно не бувало. Померли: д-ри Іван Кос, Володимир Кобільник, Остап Прийма, Осип Савицький, Теофіль Гвоздецький, Теодор Соневицький, Олег Мохнацький. Приявні повстанням з місць та мовчанкою пошанували їх память. З черги привитав сеніорів Т-ва, делеґатів філій, гостей з провінції та всіх приявних.

Протокол попередніх Загальних Зборів зверифікувала вибрана на внесення д-ра Максимонька комісія у складі д-рів: О. Козакевича й О. Подолинського, що поставила внесення приняти протокол без змін.

Потім голова склав обширний звіт з діяльности Виділу й Т-ва за 1937 рік. Виділ після уконституування розділив працю в окремих ділянках на комісії. Комісій було у звітовім році 9: наукова, організаційна, кооператив здоровля, товариського життя, спортова, зіздовий комітет, звязку з Медичною Громадою, реферат справ лікарів-ветеринарів, редакційна колеґія.

Рух членів був живий: з кінцем минулого року було 343 звичайних членів і 18 чл. кореспондентів; у часі року прибуло 30 нових членів, сімох померло, двох вичеркнули, так, що нині має Т-во 364 звичайних і 18 членів кореспондентів. Разом 382, у тому 17 ветеринарних лікарів.

Звязок з членами вдержує „Лікарський Вістник", що його дістають усі члени. У „Вістнику" подає Виділ точні інформації про всю діяльність і життя Т-ва. Звязок доповнювало листування з членами на ріжні станові та особисті справи. В інтересах поодиноких лікарів-членів інтервенював Виділ в установах, Українській Парляментарній Репрезентації та в Палаті Лікарів.

Виділ вислав до завязаного з почину українських адвокатів Комітету оборони прав та інтересів вільних звань своїх делеґатів.

Виділ та редакція „Лікарського Вістника" намагалися ввести точний перегляд усіх лікарів українців за кордоном та удержувати з ними звязки. У звітовому році ослабли дещо звязки з українськими лікарями в Ч. С. Р., але не перервалися; слабкі були звязки з лікарями в Румунії, Америці, Канаді, ніяких звязків, уже від кількох років, не було з лікарями поза східними кордонами.

З праць деяких комісій дещо вийшло на реальний шлях. Від березня 1937 р. чинна є вже кооператива здоровля в Ременові з лікарем Літинським на чолі. Від першого лютого 1938 року почала працю вже друга кооператива в Боднарові з лікарем д-ром М. Поповичем. Лікарська сторінка праці кооператив за декілька місяців істнування завдяки добрій підготовці йде задовільно. Широкі селянські круги домагаються основування кооператив здоровля. Змаганням У. Л. Т. є у зрозумінні ваги цих установ для гігієни та культури нашого села подбати про якнайкраще поставлення фахово-лікарської сторінки діяльности тих кооператив.

У науковій ділянці позначився також поступ. На щотижневих сходинах — було їх 38 — прочитано 46 рефератів, що їх теми обіймали майже всі ділянки медичних наук, зокрема більше рефератів було на суспільно-медичні теми, які найбільше цікавили учасників та викликували широкі дискусії. „Лікарський Вістник" вийшов у звітовому році правильно в шістьох числах. У днях 16. та 17. травня 1937 відбувся 6-тий зїзд українських лікарів та природників, якого наукова та орґанізаційна сторінка виявила значний поступ.

На конкурс ім. д-ра Курівця наспіли три праці, з яких дві нагороджено: працю д-ра Бурачинського п. н. „Про запалення шпіку кісток" та д-ра Кордюка п. н. „Гіґієна молока й молочних продуктів".

Український шпиталь вже зовсім готовий, одначе сподівання та заповіди на попередніх Загальних Зборах не здійснилися. Через деякі урядові формальности його ще не відкрили. Проте рахуємо вже не на місяці, але на тижні та дні хвилину, коли шпиталь буде відданий на послуги для рятування здодовля громадянства та для української науки. Лікарське Товариство причинилося до частинного завершення діла жертвуванням квоти 2.000 зол. на одно памяткове ліжко. Пропаґанда, що її цій справі присвятило У. Л. Т. дала гарний вислід, яким можна вважати збірку на пропамятне ліжко, започаткувану лікарем д-ром Огрinчуком у кружку українського Гіґієнічного Товариства в Гвіздці.

Окрема комісія підготовила реферати з медицини в робітничому університеті, влаштованому заходами Т-ва „Сила".

Тіснішу співпрацю веде У. Л. Т. з Гіґієнічним Товариством, якого пропаґандивна діяльність значно поширилася через видавання популярного гіґієнічного журналу-місячника „Народне Здоровля", що найшов дуже прихильне приняття перш за все на нашому селі і за перший рік істнування станув на певній підставі.

Фінансовий стан У. Л. Т. упорядкуваний. Доходів було 8.735.42 зол., розходів 8.413.91 зол., так, що лишається надвижка 321.51 зол. на 1938 рік. Значну частину свого буджету жертвувало У. Л. Т. на ріжні інші громадянські допомоги. Розвиток кооперативи „Лікарська Самопоміч" є постійний, але непропорціональний до дійсної спромоги всіх членів Товариства. До кооперативи, не зважаючи на інтенсивні заклики, належить ледви 19% українських лікарів, що є до деякої міри темною плямою на організаційній орієнтації решти.

Після звіту голови та скарбника здавали звіти делеґати філій: у Коломиї **д-р О. Козакевич**, у Станиславові **д-р К. Воєвідка**, у Перемишлі **д-р Любінецький**. Всюди слідно працю українського лікаря на організаційній, науковій та громадянській ниві, одначе не всі філії працюють так, якби з їх спроможности виходило. Найкраще працює філія в Коломиї, слабше у Станиславові, найслабше в Перемишлі. Цей стан вимагає швидкої поправи.

Після оживленої дискусії та признання абсолюторії уступаючому Виділові Збори вибрали головою **д-ра Олександра Подолинського** та до Виділу д-рів **Леонтія Максимонька, Осипа Філяса, Богдана Макарушку, Ярему Малиса, Ірину Рибачек-Кисілевську**; заступники: **Нарциз Лукіянович** та **Володимир Ленець**.

Після того виголосив д-р Філяс реферат на тему **„Напрямні праці У. Л. Т. в 1938 р."**. Реферат викликав оживлену дискусію, після якої Збори запропоновані напрямні праці приняли.

На внесення д-ра Філяса Збори іменували почесними членами **У. Л. Т. організаторів та основників У. Л. Т. д-ра Володимира Гузара в Чернівцях та д-ра Тита Евгена Бурачинського у Львові.**

Боротьбу з неписьменністю може й повинен вести ввесь нарід, усе зорганізоване громадянство під проводом своєї духової матері „Просвіти", її філій і читалень. З цією метою видала „Просвіта" дуже цікавий буквар із назвою „ДО СОНЦЯ", що коштує всього 30 сотиків.

Сторінка без політики.

Японський театр.

Мабуть нема у світі ніякого іншого народу, який з такою любовою, захопленням, так сказатиб, із пієтизмом ставився до драматичного мистецтва, як японці.

Японський театр — ця дитина прастарої азійської культури, бере свій початок у релігійних співах і танцях, якими будійські духовники в давніх часах прикрашували богослужения у своїх храмах. Ще й сьогодні туристи-европейці мають змогу побачити їх у відомих старих храмах Японії.

Стара Греція та Рим так само звеличували своїх богів богослуженнями, в яких велику ролю грали символічні танці і співи. Опісля цей культ перенесли до Еспанії, де вже в багато пізнішій добі задержався ще в „танцях пажів" у Севільській катедрі, як останки поганських богослужень.

Великі феодальні князі старої Японії завели звичай релігійних співів і танців при богослуженнях у своїх рамках. Пізніше в цей спосіб почали вже прославляти не лише богів, а також і постаті відомих завойовників з японської історії, або популярні постаті з японських народніх казок.

Таким чином ці пісні й танці поволі дістали мирський світський характер і стали пізніше основою японського театру.

Кожне більше місто Японії має кілька театрів, а такі великі міста, як Токіо, Осака й Кіото мають їх по кільканацять. Ці театри містяться в окремих дільницях — дуже живих і рухливих, переповнених ріжними розривковими підприємствами, „чайними домиками" з напівзакритими зеленю бальончиками і ґалеріями, прикрашеними лямпіонами, будками зі солодощами, вуличними торговцями, що несуть перед собою величезні таци з ріжними японськими ласощами — вареною рибою, на тисячу способів приправленою рижом, овочами, чаєм і солодощами.

І хоч у цих театральних дільницях у дні, коли відбуваються вистави заборонена їзда поводами й рікшами, всеж таки тяжко пройти крізь юрбу, що заповнює вулиці.

Японський театр вже зовнішним своїм виглядом сильно ріжниться від европейського. Дармо шукалоб око европейця якоїсь імпозантної будови — японські театри містяться здебільша у звичайних великих деревляних бараках, обрахованих пересічно на 300—500 глядачів.

Перед входом до театру стоїть з десяток високих бамбусових тичок, схилених у бік вулиці як величезні вудки, на яких висять широкі різнокольорові ленти з пестрими написами, що рекламують виставу.

Перед театром стоять довгі стояки, на яких у кілька рядів навішені сотні деревляних сандалів і соломяних капців, що їх японець здіймає заки увійде до театру, так само, як здіймає їх перед входом до святині чи до мешкання. Кожний гість дістає спеціяльний бльочок з числом, по якому дістає згодом своє взуття. Біля головного входу стоїть білетер, що продає білети — деревляні таблички, вкриті японським письмом.

Ще більше, як зовнішним виглядом, ріжниться японський театр від европейського своїм внутрішнім уладженням. Здивований европеєць шукає зі всіх театральних акцесорій, до яких він привик, тільки сцену зі завісою. Нема там ні бічних куліс, ні суфлерської будки, ні відповідного освітлення сцени. Сцена продовжена двома вузькими коридорами, які йдуть з обох боків салі аж до її задної стіни, де є спеціяльні двері, недоступні для публики. Тими дверима входять і виходять артисти.

Більшість театрів має над партером ґалерію, подібну на льожі. За льожами стоять ряди деревляних лавок, призначених для нижчих шарів населення. Деякі театри мають окремі місця для европейців з вигідними кріслами.

Як дивитися з ґалерії, то саля японського театру має вигляд шахівниці, бо цілий партер аж до сцени поділений на невеликі квадрати, з яких кожний огороджений з усіх боків парканчиком пів м. високим. Той кому дісталася льожа десь по середині салі, мусить переступити багато таких плотиків, заки дістанеться до свого місця.

Вистава триває дуже довго. Починається вона рано, кінчиться часом пізно ввечері, отже японці вибираються до театру на цілий день. Інші приходять лише на годину чи на кілька годин — бо як тільки виставлять якусь нову песу, вразуж розноситься по місті вістка, який акт найцікавіший і в той час, коли той акт грають, збирається найбільше людей.

Дуже часто японці вибираються до театру цілими родинами, часом кілька знайомих родин займає кілька сусідніх льож. За окрему доплату дістають соломянки до сидження (крісел чи лавок льожі не мають), маленькі столики і грійки, наповнені деревляним вугіллям.

Більшість публики складається з жінок і дівчат, які розташовуються в льожах з дітьми, подушками, ріжними клунками, паперовими горбиками зі солодощами, дітей укладають на землі, приставляють до них теплі грійки, на столі розкладають їжу, і підчас перерв у виставі европеєць може спокійно приглядатися звичаям японців, які на салі почувають себе наче вдома. Жінки приколисують або кормлять немовлят, інші гуторять попиваючи чай, курять люльки, холодяться віяльцями, хрупають солодощі, деякі, витягнувши із широкого рукава дзеркало, гребінь і пудерничку — зручно поправляють личко. Діти бавляться, співають і скачуть через огорожі льож. Дехто, використовуючи перерву підчас вистави, лягає переспатися на землі. Поміж льожами ходять торговці з мисками страв, що з них ще йде пара, чайниками й овочами.

Ті, що сидять у льожах, мусять уважати, щоб публика і продавці, що перескакують через їх льожу не толочили їм рук або ніг.

Але японці все залишаються терпеливі та ввічливі. Ніхто там не побачить косого погляду, не почує слова невдоволення. Усміхаючись, витаються, усміхаючись бавляться зі своїми й чужими дітьми, усміхом відповідають на перепросини.

Частина публики йде в перервах купувати собі щонебудь зїсти, або таки покрепитися в ресторані, щоб за кілька хвилин повернутися знову до театру. Тоді, для лекшої контролі відбивають їм на руці печатку, якою вони виказуються при повороті до театру.

Коли вдаряє тричі гонг, всі спішно вертаються на свої місця, завіса розсувається — починається вистава.

Не можна говорити в японськім театрі про загальноприйнятий в Европі поділ театральних пес на драми, комедії, траґедії і т. д. Театральні японські вистави що тривають від рана до ночі, мають у своїй дії всі елементи драми, траґедії, комедії у більшій чи меншій мірі.

Фабулу здебільша беруть з історії або з численних казок, повістей і романів старої Японії. Театральної літератури зовсім нема (очевидно, що мова тільки про традиційний японський театр, а не про новіші театри европейського характеру, що залюбки використовують европейський репертуар).

Артисти самі працюють над фабулою песи, кожний подає свою думку і найліпші пропозиції приймають. Це правдива народня творчість! Перших кілька вистав песа ще не має устійненого змісту — ввесь час заходять у ній зміни — дещо пропускають, додають нові частини, врешті так видосконалена песа займає вже певне місце в театральному репертуарі.

Сценічне урядження примітивне, як у добі Шекспіра. Нема ніяких декорацій — три-чотири збитих дощин, поставлених серед сцени уявляють собою глуху стіну, кілька вазонів із квітами — город, кілька лямпіонів на землі і напис „чайня" — уявляють зі себе „чайний домик" і т. д. Єдині акцесорії — це роскішний старинний одяг і дорогоцінна зброя. Решту декорацій доповнює фантазія глядачів.

Зате величезних успіхів досягають японські артисти мімікою лиця. Тому, що у старих японських театрах нема електричного освітлення, артисти виходять на сцену разом із чорноодягненими слугами, які несуть на кінці бамбусових тичок прикріплені лямпіони і тримають їх перед самим носом артиста, щоб ліпше виділа гра лиця. Ці слуги приносять теж артистам на сцену потрібні річи, поправляють на них одяг і т. д. Для публики ці слуги повинні бути невидні, так само як суфлер, який також сидить на сцені біля окремого столика і патетичним голосом оповідає хід гри та вихвалює прикмети артистів.

Орхестра приміщена з правого боку сцени і складається здебільша з ґітар.

Европейцеві тяжко часом зрозуміти те, так сказатиб, щиро-дитяче захоплення, з яким слідкує японська публика за розвитком дії такої вистави. При найменшому дотепі глядачі просто вибухають сміхом, зі запертим віддихом переживають разом з артистами траґічні сцени, тремтять з жаху при традиційних самогубствах-гаракірі, чи крівавих екзекуціях, без яких не обходиться ніяка японська вистава.

Ще до нині даються в аристократичних родинах Токіо традиційні вистави, на які скликають вузький гурток знайомих. Це так звані „старі гри Но". Артисти, що виступають на таких виставах, одідичили свою професію разом з дорогоцінними костюмами від своїх батьків і дідів. Багато з них веде свій родовід аж від шести театральних генерацій.

І тільки ці актори користуються в товаристві пошаною та признанням.

Зате до акторів звичайних, прилюдних театрів ставилися до 1900 р. із погордою. Вони були нижчою клясою. Ще й нині не відвідає японський аристократ, старшина чи урядовець публичного театру. Тільки в окремих випадках, напр. коли виступає якийсь дуже популярний артист, або на виставах на добродійні цілі, можна побачити десь у великому театрі сметанку японського товариства.

Старий цісар Гіроґіто ніколи не вступив до публичного театру і визнавав лише „Стару гру Но", яку виставляли в його палаті.

Аж до перелому XIX-го століття жінки не мали права виступати на сцені разом із мужчинами. Тому всі жіночі ролі виконували мужчини, відповідно перебрані й ухарактеризовані. Навіть балет до 1900 р. складався виключно з мужчин. Це явище пояснюється тим, що з погляду японської традиції спільні виступи мужчин і жінок на сцені є просто суперечні з моральним кодексом Японії. Але, як воно не дивно, спільні купелі зовсім нагих мужчин і жінок у публичних лазнях або на пляжах великих купелевих місцевостей в Ікао чи Каруїзаві — не вважають аморальними в цій країні суперечностей.

На початку XIX-го віку Японію відвідала славна американська прімадонна Мінні Гук і почала палку аґітацію за участь роскішних „мусме" в театральних виставах, доказуючи, що їх поява на сцені збагатить романтику японського театру і додасть виставам своєрідного чару.

Перемогу славної артистки в цій справі у великій мірі пояснюють підтримкою самої японської цісареви. Завдяки їй дістали японські жінки нове джерело заробітку і сьогодні вже маємо на японських сценах зірки, славні не лише в Японії, але і в цілому світі.

Під впливом Европи почали зявлятися в Японії також театри, збудовані на европейських взірцях. Театри дістали ворушну сцену, відповідне театральне уладження, модерні декорації.

Виставляють там песи з модерного життя, час вистав скорочують до кількох годин; на сцені поруч з мужчинами грають жінки.

Не лише артисти, але й публика убрана по европейськи. Часом замісць одної песи дають кілька коротких одноактівок, або такі одноактівки лучать з балетом чи виступами поодиноких артистів (ревіовий театр). Та на щастя поруч з цим европеїзованим театром й досі залишились ще старі клясичні театральні вистави, в яких европеєць може студіювати староянські аристократичні традиції у театральній дільниці.

ВЕСЕЛЕ.

Вічна любов.

— Скажи, коханий, чи будеш мене завжди так кохати? Навіть тоді, як я постаріюся і споганію?

— Найдорожча, ти можеш постарітися, але споганіти — ніколи

СПОРТОВА СТОРІНКА.

Краєві лещетарські змагання К. Л. К.

У СЛАВСЬКУ.

Славсько, 12. II. 1938.

Змагання почалися 12. ц. м. бігом на 16 км. до комбінації і в конкуренції отвертій. Ще 2 дні перед змаганнями була зовсім невесела ситуація. Правда снігу було к. 40 цм., та майже сама ожеледа. Немов на замовлення організаторів, цілу пятницю і майже цілу ніч на суботу, падав сніг. В суботу сніг був добрий, а коли додати до того ще й соняшну погоду то можна сказати, що умовини були справді добрі.

До змагань стануло 22 змагунів, з цього 13 верховинців зі Славська і Тарнавки. Траса вела по довколичних верхах, причім ріжниця підйому доходила до 200 м.

Змагання скінчило 21 змагунів.

Технічні вислідн такі:

1) **Сліпко Володимир** (КЛК — Львів) в часі 1:12.50, точок 240; 2) **Добрянський Ст.** (КЛК — Львів) в часі 1:15,35, точок 223.5; 3) **Рибачек** (КЛК — Львів) в часі 1:16,55, точок 216; 4) **Хамула Б.** (Сокіл — Глиняни) в часі 1:22,40, т. 183; 5) Назар (КЛК — Львів) в часі 1:23.50, т. 177; 6) Сенчина (КЛК — Львів) в часі 1:24,20, т. 174; 7) Крупка (КЛК — Львів) в часі 1:24,20, т. 172.5; 8) Штангляуер (КЛК — Славсько) в часі 1:25.15, точок 169; 9) Магурчак (КЛК Тарнавка) в часі 1:25,45; 10) Кіраль (КЛК — Славсько) в часі 1:27.20.

Найвищу ноту за біг до комбінації осягнув Сліпко Вол. 240 точок. Недільні скоки рішать про мистецтво в норвеській комбінації. Мин. року це мистецтво здобув Хамула Б. (Пласт — Львів), що цього року не може мати надії на оборону того титулу.

Славсько, 13. II. 1938.

Як воно звичайно у нас буває, скоки почалися в неділю бодай з півгодинним опізненням. Важко сказати чия вина цього спізнення, бо скочня готова була довго перед часом визначеним на початок скоків. Сама скочня вже не надається таки на наші умовини. Мала і без відповідного розбігу та відскоку, тож не диво, що й вислідн були доволі марні. Найдовший скок до комбінації був лиш на 13.5 м. Хамули Б.

Технічні вислідн скоків до комбінації ось такі:

1) **Назар Л.** нота 183.9; 2) **Рибачек** н. 181.4; 3) **Крупка** нота 175.9; 4) Сліпко нота 159.6; 5) Хамула Б. н. 150.—; 6) Рожанковський Ст. н. 129.7; 7) Добрянський н. 120.5; 8) Свердун КЛК — Славсько 96.4.

В загальній, норвеській комбінації, по зачисленні ноти за біг на 16 км., мистецтво здобув **Сліпко В.** нотою 399.6; 2) Рибачек 397.4; 3) Назар Л. 360.9; 4) Крупка 348.4; 5) Добрянський 344.7; 6) Хамула 33.—; 7) Рожанковський 228.7; 8) Свердун КЛК — Славсько 211.9.

Усі, крім Хамули Б., що репрезентував Сокіл — Глиняни, — це члени КЛК — Львів та Свердун зі Славська.

Дивує може аж 6-те місце Хамули Богдана, що минулого року здобув мистецтво в норвеській комбінації і в загальній пунктації. На таке далеке місце зложився доволі слабий час на 16 км. і один скок з упадком, що перекреслив усі його надії на якесь краще місце. Правда, стилево не багато змагунів йому дорівнювало, але стилем не міг він надробити тих точок, що їх стратив при упадку.

Свою клясу показав він в отвертому конкурсі скоків, де скоками на 15 м., 15 м. і 8.5 м. здобув перше місце нотою 296.9 точок. Другий був **Назар Л.** 289.4 точки, (скоки 14.5, 15 і 17 м.). 3) **Рибачек** 281.9 (14.5, 16 і 17 м.). Велику популярність серед змагунів і публики здобув собі **Кінаш з КЛК — Львів**, що своїми дотепами і скоками раз-у-раз розсмішував глядачів та змагунів.

На змаганнях тих обходив м-р Ст. Рожанковський 10-ліття участи у лещетарських змаганнях. Усі змагуни пошанували трикратним окликом „Слава" одного з найстарших наших змагунів. В понеділок і вівторок відбудеться альпейська комбінація (зїзд і сляльом).

Б. Н-р.

Мистецтва юніорів у боксі.

ДОБРА ПОСТАВА БОКСЕРІВ УКРАЇНИ.

12. ц. м. почалися у Спортовій Галі при вул. Яблоновських індивідуальні першенства юніорів у боксі. До них змагань зголосилося кільдесять змагунів з-от львівських клюбів: „України", „Лехії", „Погоні", „Чорних", „Світези", „Стшельца", „Гасмонеї", „Рекорду" і „Гакоах-Штерн". Чисельно переважали змагуни жидівських клюбів. „Україна" виставила вісім змагунів, з чого допущено до змагань шістьох: Кота, Гаїка, Ощудляка, Лейбюка, Левковича і Поміркa.

Субота 12. II. Першого дня відбулося аж 16 четвертьфінальних стрічі, що тривали від год. 20.30 до 0.15. Організація змагань дуже слаба (півторагодинне опізнення), зате судді — як на львівські умовини — можливі. Змагуни і спортовий рівень змагань зовсім добрий. Пять стріч наших змагунів виглядали ось так:

Вага когута: В метчу на меті слабший **Кіт (У.)**, програє невмітно на пункти зі Зорнштайном (Рекорд).

У вазі пера дуже добре заповідається **Гаїк (У.)**, який програв також на пункти з Кормалом (Рекорд). Недосвідчений Гаїк впав жертвою власної тактики і недостачі змагової рутини. У І. рунді незвичайно агресивний, мав велику перевагу над противником, одначе вичерпався фізично і дав собі у двох чергових рундах випунктувати.

Легка вага: Ощудляк (У.), переміг високо на пункти Кайтмера (Гасмонея), хоч міг противника вже у другій рунді вибити кількома простими к.-о.

У пів-середній вазі Лейбюк (У.) вже у 1. рунді піддався багато лішпому і сильнішому Буєві (Стшелец), а **Левкович (У.)**, що осягнув уже свою денну форму у перших секундах другої рунди знокавтував Еліомера (Гк.-Штерн). По високій перевазі Левковича у першій рунді серія ударів звінчена прямим гаком у шию післала противника на дошки, на 10 секунд у „країну мрій".

Помірко (У.) дійшов до півфіналу без боротьби.

ОЩУДЛЯК, ЛЕВКОВИЧ І ПОМІРКО У ФІНАЛІ ПЕРШЕНСТВ ЛЬВОВА.

Неділя, 13. II. — Півфінальні стрічі, що відбулися перед змаганнями Львів — Шлеськ, принесли повний успіх боксерам „України".

У легкій вазі Ощудляк по високій перевазі у двох рундах виграв у III. рунді нокавтом з Олійником (Лехія). Це перша перемога Ощудляка к.-о.

У півсередній вазі Левкович стрінувся с твердим Буєм (Стшелец) якого переміг високо на пункти. В останній рунді Левкович безупину бив свого противника, який був двічі на дошках і тільки гонг урятував до краю виснаженого Буя від к.-о.

Помірко увійшов без боротьби до фіналу де стрінеться з Яшовським (Стшелец).

Глядачів у суботу 500, в неділю 1.000.

ПОЗНАНЬ. **Польща — Німеччина 10:6.** В Познані відбулися міжнародні боксерські змагання, які закінчилися перемогою Польщі.

Технічні вислідн стрічі були такі: Вага мухи: Собковяк (П) переміг на пункти Тіла (Н). У вазі когута: Козьолек (П) переміг Графа (Н). У вазі пера Чортек (П) випунктував Фелькера (Н), який з трудом витримав до кінця. Першу перемогу для Німеччини здобув Гес (легка вага), який виграв із Возняковичем (П). У півсередній вазі знову два пункти здобула Польща по перемозі Кольчинського над мистцем Европи Мурахом (Н). В середній вазі Хмелевський (Польща) програмово виграв із Кампе (Н). Дві останні стрічі закінчилися перемогою німецьких боксерів, а саме у півважкій Шмигура (П) програв із Фогтом, у важкій Рунге (Н) переміг Пілата (П).

ЛЬВІВ. **Львів — Шлеськ 9:7** Міжокружні змагання закінчилися перемогою Львова. Технічні вислідн були такі: Вага мухи: Павліца (Ш) — Любінський (Л) — виграв на пункти Павліца. Вага Когута: виграв Якомбек (Ш) у зустрічі зі Загродніком (Л). Вага пера: Громаля (Л) випунктував Вельгріна (Ш). У легкій вазі Хростек (Л) виграв з Еласом (Ш). У півсередній вазі Берг (Л) переміг на пункти Бенека (Ш). У середній Козровський (Л) знокавтував у І. рунді Патира (Ш). У півтяжкій Кольонко (Ш) ремісував з Барановським (Л). В останній тяжкій вазі Шеварковський (Л) програв з Врабліком (Ш).

Тільки освіта й виховання запевнять майбутність Народу. Тимто не жалуймо датків на освітньо-виховну працю „Просвіти"!

ГАКІВКОВІ МИСТЕЦТВА СВІТУ У ПРАЗІ.

У пятницю 11. ц. м. почалися у Празі гакейові мистецтва світу. Першого дня відбулися всі паради зі вдані в з'держитим. Після того відбувся перший метч.

ШВАЙЦАРІЯ — МАДЯРЩИНА 1:0 (0:0, 1:0, 0:0).

Швайцарія з трудом перемогла добрих мадярів. Торіяні найкращий змагун Швайцарії грав дуже брутально.

ЛАТВІЯ — НОРВЕГІЯ 3:1 (1:0, 0:1, 0:0, 2:0).

У другому метчі латвійські гакеїсти виказали доволі добру форму і перемогли норвегів 3:1 у продовженні.

АНГЛІЯ — НІМЕЧЧИНА 1:0 (0:0, 0:0, 1:0).

Англія (також тихий кандидат на мистця) перемогла Німеччину, здобуваючи вирішні ворота в останніх хвилинах метчу.

ЛИТВА — РУМУНІЯ 1:0 (0:0, 1:0, 0:0).

У пятницю вечором Литва перемогла з великим трудом румунську репрезентацію.

ПОЛЬЩА — ЛИТВА 8:1 (3:0, 0:0, 5:1).

В суботу відбувся у Празі гакейовий метч за мистецтво світа між Польщею і Литвою. Литва грала дуже слабо. Польща мала весь час безпереривну перевагу і перемогла в рекордовім відношенні. У першій терції двоє воріт здобув Волковський, третє Ксенжак. У третій терції ворота стріляли: Круль (2), Бурда, Волковський і Марховчик. Одинокого гола для литовської дружини стріляв Йоціюс.

АМЕРИКА — ЛАТВІЯ 1:0 (0:0, 1:0, 0:0).

Сенсація першої ваги! Значить, що американським гакеїстам доведеться цього року добре намучитися, за що котрась з заокеанських дружин схоче ще й цього року завезти мистецтво світу у своєю. Америка перемогла Латвію лиш по дуже важкім трудах.

ШВАЙЦАРІЯ — РУМУНІЯ 8:1 (2:0, 1:1, 5:0).

Швайцарія не потребувала багато висилюватися в метчу з румунськими гакеїстами.

КАНАДА — ШВЕЦІЯ 3:2 (1:0, 1:2, 1:0).

Канада не показала нічого особливого. Цей метч є потвердженням здогаду, що мистецтво світу може здобути цього року котрась із найкращих европейських дружин.

ЧЕХОСЛОВАЧЧИНА — АВСТРІЯ 1:0 (0:0, 0:0, 1:0).

Пізно вечором у суботу відбувся метч двох сусідів, який закінчився перемогою господарів, які є також кандидатами на мистців світу й Европи.

ПОЛЬЩА — РУМУНІЯ 3:0 (1:0, 2:0, 0:0).

В неділю відбувся метч обох дружин, в якім перемогла Польща. Польща вже закваліфікувалася до півфіналу.

МАДЯРЩИНА — ЛИТВА 10:1.

Мадярщина виграла д. високо, одначе не показала при тому гарної гри. Навпаки, мадяри грали дуже брутально, так що двох литовських гакеїстів важко ранили.

КАНАДА — АВСТРІЯ 3:0.

Публика демонструвала весь час проти гострої гри канадійців. Всеж таки канадійці перемогли дуже заслужено.

НІМЕЧЧИНА — ЛАТВІЯ 1:0.

Цей метч був справжньою несподіванкою, бо хоч Німеччина виступила у своїм найкращім складі, то з важким трудом виграла лиш ріжницею одних воріт.

МИСТЕЦТВА ЛЬВІВСЬКОЇ Б-КЛЯСИ

Гасмонея — Дрор 1:0 (0:0, 0:0, 1:0). Заслужена перемога Гасмонеї, яка мала весь час перевагу.

—o—

КОПАНИЙ МЯЧ.

КРАКІВ. **Краковія — Кроводжа 9:1 (2:0). Вісла — Чорні (Краків).**

КАТОВИЦІ. **Тім А — Тім Б 5:4.** Елімінаційний метч перед виїздом репрезентації до Полудневої Франції.

Не зволікайте з присилкою дару на користь Рідній Школі, бо кожна проволока приносить шкоду цій необхідній українській установі сучасної доби!

Спортові новинки.

Україна — Лехія. У вівторок 15. ц. м. відбудеться на ледовищі при вул. Шимоновича товариський метч між Україною і Лехією. Початок метчу з год. 7 веч.

Україна II — Погонь II. В четвер 17. ц. м. відбудеться на ледовищі „Погоні" перша стріча II України з II. Погонею за першенство Б-кляси у гакею. Змагання обох дружин за неділю 13. ц. м. не відбулися.

Тренер „України" п. Мора захорів на запалення сліпої кишки і перебуває в шпиталі.

В обороні Церкви та її Голови.

ПРЕДСТАВНИКИ УКРАЇНСЬКОГО КАТОЛИЦЬКОГО СОЮЗУ У МИТРОПОЛИТА.

В середу 9. ц. м. зложили Митрополитові Андреєві вислови почести і віддання представники Головної Ради УКС: пп. М. Каратницький, В. Кузьмович і П. Кривуцький.

СТАНОВИЩЕ МИТРОПОЛИТА — ЦЕ СТАНОВИЩЕ ЦІЛОГО УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ.

Українське громадянство Станиславова, що зібралося на спеціяльну нараду з приводу нападу на Митрополита Андрея, ухвалило по рефераті д-ра Ю. Олесницького резолюцію, в якій стверджує, що становище Митрополита — це становище цілого українського народу.

ПРОТЕСТ ГРОМАДЯН ЛЮБІНЯ ВЕЛИКОГО І ЛЮБІНЯ МАЛОГО.

Протест проти нападу на Ексц. Митрополита ухвалили громадяни Любіня Великого і Любіня Малого, городецького повіту. Заяву про відданість для Архипастиря підписали 11 організацій та 363 осіб учасників наради.

ГРОМАДЯНСТВО ВОЙНИЛОВА ПРИЄДНУЄТЬСЯ ДО ВСЕНАРОДНЬОГО ПРОТЕСТУ.

Громадянство Войнилова у резолюції, ухваленій на спеціяльному зібранні, заявляє прилюдно, що воно горде зі своєї приналежности до греко-кат. Церкви, а Архипастиреві складає вислови найглибшої пошани, любови та довіря.

ГРОМАДЯНСТВО ПІДГАЄЧЧИНИ ВИСЛАЛО ПИСЬМО ДО ЕКСЦ. МИТРОПОЛИТА.

Українське громадянство Підгаєччини в окремому письмі до Ексц. Митрополита висловило свою найглибшу відданість та пошану.

ТЕЛЄГРАМА ДУХОВЕНСТВА БОЛЕХІВСЬКОГО ДЕКАНАТУ.

Духовенство болехівського деканату ухвалило на своому зібранні протестуючу резолюцію проти нападу на Митрополита Андрея і вислало таку телеграму: „З приводу обидливого виступу посла Войцеховського шлемо Вашій Ексцеленції заяву синівської любови і повного віддання."

ЗАЯВА ДУХОВЕНСТВА СТРИЙСЬКОГО ДЕКАНАТУ.

Духовенство стрийського деканату на спеціяльній конференції напятнувало виступ посла Войцеховського і зложило заяву: „Кілько громів і з якого боку вони не вдарилиб у нашу Церкву і її Архипастиря, ми священники і ввесь нарід твердо й непохитно стоїмо і стоятимемо при нашому обряді і сильними раменами поможемо нести хрести нашого Владики. Христос наша сила!"

ПЕРЕМИСЬКЕ ГРОМАДЯНСТВО ПРОТИ НАКЛЕПІВ НА НАШИХ ВЛАДИК.

В суботу, 12-го ц. м., відбулася спеціяльна нарада перемиського громадянства, на якій зібрані ухвалили низку резолюцій у звязку з виступом посла Войцеховського. В одній із тих резолюцій громадянство Перемишля з обуренням відпирає наклепи про якінебудь ріжниці між Ексц. Митрополитом та перемиським Владикою у національних справах.

В неділю 13-го лютого ц. р. о. мітрат Пинило відправив у перемиському катедральному храмі Службу Божу в намірені Українського Народу та Князя Української Церкви. У Службі Божій взяли участь великі маси українського громадянства Перемишля та околиці

Що я зроблю, колиб виграв на льотерії?

Переведена на цю тему анкета принесла дуже цікаві відповіді. При цім дуже характеристичне для нинішніх настроїв громадянства, що велика більшість хотілаб помістити десь свої виграні гроші. Наведемо кілька прикладів:

Промисловець: Граю постійно на Клясовій Льотерії, навіть купую цілий льос і мрію про велику вигру. Відколи я довідався, що в Центральній Округі Промисловій повстають у скорому часі фабрики, не можу заснути по ночах, бо хотівби я виграти і там заложити великий варстат праці. Нова Клясова Льотерія збільшила вигляди вигри, так може тепер мені пощастить.

Лікар: Я вже виграв кілька разів, навіть один раз 2.000 зол. В цьому часі я купив нове хірургічне знаряддя. Коли виграю у новій, зреформованій Льотерії якусь більшу суму, заложу власну клініку і так дам працю кільком товаришам, що досі мало заробляють.

Ремісник: Коли виграю на Льотерії, винайму більшу крамницю в середмісті, прийму до праці кілька кваліфікованих челядників і учеників. Буду робити черевики і пантофлі, яких ще Львів не бачив.

Селянин: Купив я дві частини льосу до першої кляси 41-ої Клясової Льотерії і сподіваюся, що тепер напевне виграю. Мої сусіди виграли вже кілька разів, а в минулих клясах було тяжче виграти, бо були менші вигляди. Коли пощастить мені на льотерії і виграю більшу суму, куплю більшу кількість поля, заложу там гуральню, бровар, та вироблятиму добре масло. Колиж виграю небагато, докуплю дещо землі і побільшу інвентар.

Купець: Я купець-детайліст, а бажав би стати великим гуртівником. Коли виграю на льотерії, заложу торговельний дім у Гдині і виїду до заморських країв, щоб навязати контакт з тамошніми купцями і промисловцями. Моє підприємство полагоджувалоб імпортово-експортові трансакції. Може згодом і матиму власні кораблі.

Вуличний торговець: Я хочу виграти стільки, щоб я міг вибудувати собі великий комірний дім. Буду мати гарний дохід і по стільки роках біди і тяжкої праці врешті гарно відпічну. Не буду будувати ніяких люксусових мешкань — винайматиму їх дешево. Такі бідаки як я, будуть мати в мене великі полекші. Хіба в цій новій Льотерії, яка дає великі вигляди, напевне виграю.

І зрозуміле, всі засобилися в льоси до першої кляси, якої тягнення починається вже 17-го лютого.

Справа Гриньок у соймі.

ІНТЕРПЕЛЯЦІЯ ПОСЛА Д.РА СТ. БАРАНА.

На засіданні сойму 10. ц. м. посол д-р Степан Баран зголосив інтерпеляцію до міністра внутрішніх справ та міністра віроісповідань і освіти в справі переходу коло 400 православних української народности в громаді Гриньки, лановецької волости, кремянецького повіту на Волині на римо-католицизм та частинного переходу православних української народности на римо-католицизм і в деяких інших громадах поблизького повіту з кінцем 1937. р., викликаного недозволеною акцією деяких чиновників місцевої територіальної самоуправи і КОП-у та в справі змагань в цілі відобрання православним у Гриньках їх дотеперішньої церкви з метою переміни її на римо-католицький костел.

Інтерпеляція обіймає 12 аркушевих сторінок машинового письма і наводить багато фактів, імен і дат у цілій низці прикордонних громад кремянецького повіту, що вказують недозволену акцію солтисів, війта Яна Стадніцького з Лановець і ксьондза Яросєвича з Лановець та деяких членів КОП-у за переходом православних на римо-католицизм. Ті „новітні апостоли" — особливо солтиси і війт Стадніцький — страшать наших людей, у прикордонній смузі так дуже заголюканих, що їх виселять з їх рідних сіл. Врятуватись перед виселенням можуть тільки в той спосіб, що покинуть православія й українство і перейдуть до римо-католицтва й поляків. На той випадок обіцюють їм дешеве купно грунту при парцеляції, менші податки, підмоги і всякі інші благодати. Дехто справді повірив, що їх виселять, що в село прийде карна військова експедиція та переведе пацифікацію села, хоч те все очевидно неправда.

На терен, обнятий тою акцією, не допускають посторонніх людей, навіть послів і священиків, що мають відповідні урядові перепустки. Дещо помогла канонічна візитація, яку в часі від 25. до 29. січня ц. р. перевів там волинський православний архиєпископ Олексій, що трохи успокоїло людей і дехто з них вже вернувся назад до віри батьків

Подаючи це все до відома дотичних міністрів, посол д-р Баран запитує їх, чи вони, розслідивши наведені в інтерпеляції факти, схотять припинити недозволену акцію деяких чинників місцевої територіяльної самоуправи і КОП-у за переходом православних української народности в Гриньках та в інших громадах кремянецького повіту на римо-католицизм і ширення в тій цілі терору серед місцевого українського православного населення та потягнути до відповідальности тих, що вели згадану недозволену агітацію, врешті, чи і які видадуть вони зарядження — кожний в обсязі своєї компетенції, — щоб місцеве українське православне населення охоронити перед дальшим терором і вимушуванням підписів на ріжні петиції до влади. Зокрема ще пос. д-р Баран домагається при кінці припинення дальшої акції в цілі відобрання православним у Гриньках їх церкви з метою переміни її на римо-кат. костел.

Інтерпеляцію принято на засіданні сойму в пятницю 11. ц. м.

Протиалькогольна вистава.

Саме у лютім, коли у розгульному карнавалі люди пють так багато алькоголю, — коли навіть тверезі люди „забуваються", — підносить у нас голос осторогу наше протиалькогольне товариство „Відродження". І традиційним звичаєм місяць лютий — це час оживленої протиалькогольної пропаґанди.

Важний засіб пропаґанди це вистава. Т-во Відродження влаштувало свою виставу в двох просторих кімнатах Природничого Музею Н. Т. Ш. при вул. Чарнецького 24.

Цьогорічна протиалькогольна вистава багатша і живіша, ніж за давніх років. І хоч багато експонатів і пропаґандових плякат ми вже бачили за попередніх вистав — то всеж зустрічаємо тепер чимало дуже цінних новин. Передусім із правдивим зацікавленням оглядаємо відділ закордонних протиалькогольних видань. Завдяки живим звязкам „Відродження" із подібними закордонними інституціями — і виміні відродженецьких видань — маємо нагоду оглядати на нашій виставі зразкові видання майже усіх країн Европи.

Окремий відділ кореспонденції доказує, які широкі і сердечні звязки зі закордоном осягнуло „Відродження" — своєю участю у Міжнародньому Протиалькогольному Конгресі у Варшаві. — Поміж цікавими експонатами бачимо цінне надбання великої архівальної вартости. Це книга протоколів Парохіяльного Братства Тверезости з Камінки Струмилової ще з 1844 р. Ця книга, як наявний доказ і свідоцтво нашої давної культури була справжньою сензацією на міжнародньому конгресі. Адже це доказ, що українці одні з перших розпочали боротьбу з наркоманними отрутами.

У розміщенні експонатів слідно свідому пляновість і дбайливість за те, щоб вистава була достаточно прозора й переконлива. Ціла вистава це ґейби одна велика протиалькогольна книга, що в ній без труду збагнете всю глибінь трагедії, якою є для нашого народу алькоголізм. У тій книзі найдете поодинокі розділи на такі теми, як: **алькоголь і медицина, алькоголь і злочинність** і т. і.

Можна сказати, що вистава „Відродження" зовсім здатна й успішно сповнить своє завдання. Тепер слово за львівським громадянством, яке повинно цю виставу масово оглянути. А повинні її оглянути не тільки школи й молодь, але також ті наші інтеліґентні громадяни, що ще досі легковажать працю відродженецьких ентузіястів — і уявляють собі її, як боротьбу з вітряками".

Б. Олесницький.

За приналежність до Організації Українських Націоналістів.

ВЕЛИКИЙ ПОЛІТИЧНИЙ ПРОЦЕС У ЗОЛОЧЕВІ.

ЧОТИРНАЦЯТИЙ ДЕНЬ РОЗПРАВИ.

Цілий цей день виповнили промови двох останніх оборонців. **Д-р Степан Шухевич**, що боронив підсудних Б. Казанівського, Федишинка, Куця, Гр. Казанівського, Демчука, Гричаника, Апонюка, Берези, Процика, Паньчука і Шпака, промовляв три години. Після півгодинної перерви приходив до слова д-р **Пиндик**, що боронив підсудних В. і Ст. Єнджейовських, А. Березу, Процика, Паньчука, Кухту і Шпака.

Тому, що підсудні не скористали з права останнього слова, предсідник затрив розправу до понеділка.

Остання дорога дир. Мик. Заячківського.

В неділю, 13. лютого ц. р., українське громадянство Львова відвело на вічний спочинок дир. Миколу **Заячківського**. В год. 2. пополудні, на яку був назначений початок похорону, біля дому жалоби в Ринку ч. 36. (дім „Народньої Торговлі“) зібралися великі маси народу. У Львові давно не було вже такого багатолюдного похорону. Після похоронної відправи попрощав Покійника з балькону „Народньої Торговлі“, през. д-р **Кость Левицький**, попрощав від товариств та установ, у яких Покійний був головою, чи був звязаний з ними співпрацею. Між іншим промовець згадав і про те, що Покійний вів свого часу театр „Української Бесіди“ та вкладав всюди свою працю, де бачив, що вона для нашого культурно-національного розвитку необхідна.

Похоронний похід рушив під звуки дзвону „Кирила“ з Волоської церкви під проводом **Преосв. Никити** в асисті 11 священиків, між якими ми бачили о. мітрата Блюка, о. прелата Куницького та пароха Преображенської церкви о. Садовського, і пройшов вулицями Руською, Чарнецького і Пекарською на Личаківський цвинтар.

Похід відкривав відділ соколів, що йшов перед хрестом та хоругвами. За ними делегати Сокола-Батька несли прегарний великий вінок, далі знову чета соколів, за якими трійками йшли учні та учениці шкіл „Рідної Школи“. Опісля прапор Т-ва „Воля“ і делеґація того Т-ва, орхестра Т-ва „Зоря“, члени Т-ва „Зоря“, дуже численно репрезентоване „Міщанське Брацтво“, хор радн. Кулчинського, прикрашений масою вінків караван з труною, вкритою синім прапорцем і сок. шапкою, найближча рідня Покійного і маса народу у зорганізованому поході чвірками. Це вже заслуга впорядчиків-соколів, що похорон покійного голови „Сокола-Батька“ звертав особливу увагу своїм зразковим порядком, що надавав йому тим більшої величавости. Похоронний похід замикала чета соколів.

Над могилою промовляли: проф. **Іван Галущинський** від „Рідної Школи“ і культурно-освітніх установ, п. **М. Галібей** від „Міщанського Брацтва“ і харитативних установ, інж. **Хроновят** від „Сокола-Батька“ і д-р **А. Говикович** від „Товариства опіки над українськими емігрантами“.

Остання пісня, останнє прощання, „Вічная память“ і земля покрила труну з тілом діяча, що довго житиме в памяти народу своєю працею та своїми вчинками, що їх історія нашого національно-культурного розвитку утревалить на віки вічні.

Вальдемараса помилували.

Литовський президент помилував з нагоди 20-ліття незалежности Литви деякі особи засуджені за політичні провини, м. ін. б. премієра Вальдемараса.

Дитячий театр.

„МОРОЗЕНКО“, зимова казка в 4-ох відслонах зі співами й танками. (На основі оповідання П. Мирного у вільній перерібці М. Дністровича). Виставили: діти школи Р. Ш. ім. кн. Льва у Львові. Режисерія: **Іванна Полюгова.** Танки укладу і вивчення **Олени Заклинської.** Співи: дир. **Степана Гаврищака.** При фортепіяні: **м-р Богдан Весоловський.**

Думка інсценізувати чудове оповідання Панаса Мирного була справді щаслива. Не зважаючи на те, що — завдяки В-ву „Світ Дитини“ наша дитяча драм. література сьогодні не бідна, сюжет П. Мирного давав багато можливостей створити досконалу песу з виховними тенденціями, які в дитячому театрі треба особливо підкреслювати. Автор інсценізації, на жаль, тих можливостей не використав. Тому песка, хоч виставлена дуже дбайливо і добре вирежисерована, не залишила — здається — у малих глядачів тривкого враження.

Але сама вистава, вщо йде про зверхне враження, була дуже ефектовна. Причинилися до цього чудові декорації, прегарні костюми Сніжинок, Інейчиків, Цвіркуна та Віхала, дуже гарні танки та вміні справді добра, бо природна гра малих артистів. Можна було з приємністю подивляти свободу, з якою виводили свої танки маленькі балетниці. Гуртова сцена у четвертій відслоні, що закінчила цілу виставу, була дуже жива. Треба окремо підкреслити прегарну, оригінальну закарпатську щедрівку, що її — уперше в нас — співав хор малих колядників.

Публики повна саля театру Різнородностей. Це доказ, що дитячі театральні імпрези не мають чого боятися дефіциту. Цим разом це тим краще, що ввесь дохід призначений на дожину бідних дітей

об.

ЗІ СОЙМУ.

На нинішньому пленарному засіданні сойму відчитали листа голови найвищої контрольної палати у справі пятницевої дискусії над буджетом палати. Сойм відіслав до комісії кілька законопроектів у першому читанні, опісля посол Дудзінський зреферував буджет міністерства комунікації.

—o—

НОВИНКИ.

— **Найсолідніші футра тільки у Юліяна Глушевського, Львів, пл. Капітульна 3. I., телефон 254—46.**

— **Забава „Правничої Громади“** 19. лютого, в суботу, в салях „Молодої Громади“, вул. Костюшка 1 а. Вступ виключно за поіменними запрошеннями, які можна дістати в Студентській Домівці Міцкевича 11, від год. 13—14. 383

— **Дня 20. лютого ц. р.** в год. 19.30 у салі Реміснячого Дому при вул. Ратайчака відбудеться заходом Української Студентської Громади в Познані **Вечір пісні й танків.** По год. 19.30 вступ на салю заборонений. Запрошення скоріше можна набути в домівці У. С. Г. при Алеях маршала Пілсудського 18, партер. 379

— **Напевно** нікому не стане на перешкоді прийти на Вечерниці „Рідної Школи“, які уладжує „Кр. Ганни Барвінок“, а які відбудуться 19. лютого в салях Народнього Дому і „Української Бесіди“, Рутовського 22. Добірна музика, танці в двох салях, де є запорука доброї забави. 385

— **Як приняти гостей?** Це зясує господарський показ клюбу „Нової Хати“, що відбудеться сьогодні, в вівторок 15. ц. м. в Народньому Домі. Початок год. 6. Реферує п. Наталка Гаврих. Побачимо зразково накриті столи та буфети. 377

Подяка.

Оцим почуваюся до обовязку зложити подяку Товариству взаїмних обезпечень на життя „КАРПАТІЯ“ у Львові за скоре й без зайвих трудностей виплачення повної обезпечевої суми по моєму чужові бл. п. Івані Турман, купцеві в Копичинцях.

Скоре й акуратне виплачення обезпеченої суми уповажнює мене поручити це єдине українське Товариство обезпечень на життя „КАРПАТІЯ“ у Львові найширшим колам української суспільности.

Копичинці, дня 29. I. 1938. Текля Турман.

— **Книжку Бібліотеки „Діла“** за січень М. Посацького „Греція — усміх життя“, почнемо розсилати нашим передплатникам 16-го ц. м. Її спізнена поява спричинена деякими технічними трудностями книжки більшої та ілюстрованої.

— **Дитяча творчість“** — це незвичайно цікава тема чергового викладу з циклю викладів про дошкільне виховання, на яку говоритиме д-р Іван Старчук у четвер 17. лютого ц. р. в год. 6 вечором у салі „Української Бесіди“, вул. Рутовського.

— **Відкриття цукроварні „Поділля“** відбулося в неділю 13. ц. м. у Березовиці Великій, пов. Тернопіль. На відкриття приїхали два міністри: Квятковський і Понятовський, львівський воєвода Білик та вищі урядовці з міністерств і посли. Перед відкриттям відбулось богослуження, що його відправило трьох священиків, між ними й о. кан. Громницький, парох Тернополя. З промови директора цукроварні інж. д-ра Ст. Молінського присутні довідались, що фабрика переробила вже 3.800 вагонів буряків і випродукувала 537 вагонів цукру, вартости 5 міл. зол.

— **Прощання ґен. Токаржевського.** Минулої неділі ґен. Токаржевський відїхав зі Львова до Торуня. Йому уладило польське громадянство маніфестаційне прощання.

— **Пожежа від грому в зимі.** В місцевості Шіплав у Німеччині ударив грім у стовп з електричними проводами і спричинив грізну пожежу. Пожежні сторожі зі сусіднього міста ледве вдалось погасити цю пожежу. Місцевість Шіплав була довший час без світла.

— **Львівська хроніка.** 30-літня Софія Іваськів при вул. На Торфи 5 зажила 18 порошків „Гарденалю“ в самогубному намірі. Карета ратункового поготівля відвезла її до шпиталю. — При вул. Осолінських 11 пробили ножем у груди 28-літнього Я. Марціняка. Його відвезли до шпиталю. — Поліцай з IX. комісаріяту зранив утікача Цешинського, за яким шукала поліція, щоб його спровадити до арештів до відбування кари. Раненого відвезли до шпиталю. — В неділю вечором виїхав до Зимної Води гімназійний ученик Н. Гунька. По дорозі Н. Гунька вилетів з поїзду і важко потовкся. Його відвезли до шпиталю. Гуньку виштовхав мабуть з поїзду його товариш.

— **„Опир з Варшави“ відповідальний.** До окружного суду у Варшаві лікарі психіатри переслали подрібну експертизу того листа, що Владислав Скверавський, опир з Варшави, відповідальний за свої вчинки. Розправа проти Скверавського відбудеться вже в березні.

— **Смерть відомого фільософа та педагога.** ...-го ц. м. помер відомий професор львівського університету Казимир Твардовський. Він був ...ем славного австрійського фільософа Франца Брентана, створив у львівському університеті перший фільософічний семінар, у 1907 р. оснував психольогічний інститут і від 1911 р. видавав журнал „Рух фільософічний". Його учні — тепер різні професори та дослідники відомі на чужині під назвою „львівсько-варшавської" фільософічної школи, що клала головну увагу на льогічні досліди. Проф. Твардовський писав мало, а все життя присвятив педагогічній праці, навчаючи своїх учнів ясности думки та вислову та моральної чистоти і справедливости, якої був взірцем. К. Твардовський не робив ніколи ріжниць між своїми учнями щодо національности ... не знав особистих порахунків. Навіть тоді, коли він відійшов на пенсію, не втратив контакту із своїми учнями старшого покоління і не переставав стежити за їх працею, теж працюючи.

— **Львівський „Синобородий" під ключем.** Львів має нову сензацію. Поліція арештувала минулої суботи власника споживчої крамниці при вул. Серповій ч. 2. 46-літнього Максиміліяна Петрова, який замкнув свою жінку Катерину в помешканні, щоб померла від ґазу. На щастя жінка зорієнтувалася, що в мешканні видобувається ґаз, вискочила через вікно — з висоти трьох метрів — на вулицю і повідомила про все поліцію. Виявилось, що Петрів оженився від вересня 1936. р. вже третій раз. По смерти першої жінки, з якою мав сина і доньку, Петрів оженився негайно другий раз, а по смерти другої жінки у 1937. р. — оженився у вересні 1937 р. третій раз. За обома своїми покійними жінками Петрів дістав більшу спадщину. Оженившись із третьою жінкою, обезпечив її в П. К. О. на 20.000 зол. і тепер хотів її отруїти, щоб дістати ці гроші у свої руки. Далі виявилось, що Петрів познайомився вже з новими кандидатками до подружжя при допомозі оголошень у пресі і побрав від них на... зачети на нове подружжя. Тому хотів позбутись третьої жінки, щоб оженитись четвертий раз.

— **Масове вбивство.** В Мельниці пов. Біла Підляська невідомий вбивник убив сокирою 70-літню Ф. Коланчинську, 30-літню жінку М. Соботу і 25-літ. А. Коланчинську. Поліція арештувала під замітом убивства 35-літнього Иосифа Коланчинського, сина і брата вбитих. До страшного злочину дійшло на тлі маєткового поділу.

— **Новий напад ватаги Любінецького.** В ночі з 11. на 12. ц. м. напав бандит Любінецький з трьома своїми спільниками на власника фільварку Хаскеля Монгайта в Заліщиччині і забрав йому револьвер, срібну папіросницю та 25 зол. Любінецький і товариші заявили Монгайтові, що пімстяться на поліції за те, що вона переводить ревізії в його спільників і їх арештує. Облавою поліції за Любінецьким та членами його ватаги кермує інсп. Миссевич. Поліція перевела масові ревізії й арештувала сел. Грабчинського, в хаті якого згинув пол. Косьцінський. В кількох осіб поліція знайшла зброю, муніцію і пограблені предмети.

— **Самогубство президента апеляційного суду.** В Познані скінчив самогубством перед кількома днями президент апеляційного суду 66-літній Ц. Шишко. Причиною самогубства невилічима недуга. Недавно Ц. Шишко вніс прохання, щоб його звільнили зі служби з приводу недуги. По довшім відпочинку п. Шишко мав обняти становище гіпотечного писаря у Варшаві.

— **Клопіт кн. Радивила з ґанґстерами.** Під адресою кн. М. Радивила надійшов до Антоніна анонімовий лист, в якому ґанґстер, який скрився під псевдонімом „Чорного смока", домагається від князя окупу 50.000 зол. Ґанґстер погрожує, схопленням пані Сухестов, з якою одружився недавно кн. Радивил, якщо не дістане бажаної суми окупу до означеного речинця. Лист передали слідчій владі.

— **Бездітність та уневажнення подружжя.** Агенція „Коріспонденца" заперечує поголоски, будьто би католицька Церква згодилась піти на руку італійському урядові та згодитись на уневажнення всіх бездітних подруж. „Коріспонденца" пригадує, що до Церкви звертались в богатьох випадках за уневажненням бездітних подруж, але Церква не брала під увагу таких домагань. Тому теж тепер Церква не думає змінювати свого становища. Хто запевняє, що Церква уневажнюватиме тепер бездітні подружжа, цей помиляється, бо не знає ні канонічного права ні практики подружого права.

— **Скарби червоного ката.** Французька поліція арештувала в одній вілі в Біяріц Мануеля Неллі, червоного ката зі Сантандеру, який втік до Франції по здобутті Сантандеру національними військами. У вілі червоного ката поліція найшла безліч обручок, що їх постягав червоний кат з рук розстріляних еспанців, 60.000 французьких франків, 70.000 пезетів, богато долярів і лірів вартости понад 200.000 франків.

— **Проганяють політиків з Атен.** Державний підсекретар Ніколюдіс заявив представникам преси, що з Атен прогнали двох політиків: Теодокіса і Міхаляконульоса за діяльність проти уряду. Оба вони намагались підважити фінансовий кредит Греції за кордоном і нарушити спокій у краю. Політик Міхаляконульос і прогнаний Кафандаріс співпрацював з б. директором поліції в Атенах Поліхронопульосом. З Атен прогнали 12 політиків.

— **На ледяній кризі до Ґренляндії.** Совітська полярна експедиція повідомила, що крига, на якій находяться члени експедиції, постійно зменшується. Буревій знищив шатро вночі з 8. на 9. ц. м. і перекинув санки з вантажем. Залога вибудувала негайно новий дім з леду, де замешкала. Крига плине до Ґренляндії, якої побережжя вже видно. Члени експедиції вбили трьох білих медведів. На рятунок експедиції виїхало три совітські ледоломи: „Мурмань", „Єрмак" і „Мурманець".

— **Зрікається гарему для гарної Наді.** У прегарній швайцарській місцевости Сен Моріц султан Яви допоміг молоденькій російській еміґрантці Наді Власовій вилізти зі снігу, де вона застрягла з лещетами. Темпераментний султан залюбився в гарній Наді і по трьох днях зголосився до її матері з проханням видати за нього доньку заміж. Одначе мама відмовила султанові і негайно виїхала з донькою до Міляно. Але султан не дав за програну і звернувся до голяндського уряду з проханням дозволити йому на подружжа з Надею. Королева Вільгельміна відмовила, бо Надя булаб 13-тою з черги жінкою султана.. Тоді султан загрозив, що зречеться престолу, якщо голяндський уряд відмовить йому дозволу на подружжа. Одночасно султан заявив, що розжене гарем, щоб лише Надя вийшла за нього заміж. Залюблена панна жде тепер з нетерпеливістю на рішення королеви Вільгельміни.

— **Було їй направду прикро.** Коли її Варвася, убрана в білу сукопку, бавилася з допечкою сусідки, убраною також на біло. Ріжниця між „білим" і „білим" тек впадала в очі, що всі приятельки питалися її, тим пере біля. Засоромлена, рішила відтепер прати тільки в Радіоні. Бо про білизну біля не рішає кількість вложеної праці в прання, але тільки засіб ужитий до прання. І тому тільки Радіон. При зваренні біля в Радіоні повстають міліони дрібних міхурчиків кисня, що пронизають наскрізь тканину, усуваючи з неї всякий бруд. Завдяки цьому біля буде дійсно чисте, як теж сніжно біле.

— **Важне для Пань дому.** Неоцінимую книжку з приписами д-ра А. Еткера п. н. „Добра господиня пече сама" можна дістати у всіх кольоніяльних крамницях і книгарнях. Ціна знижена 30 сотиків. Книжечка неоцінена, дає багато приписів на печиво й ін.

—о—

Нові книжки и журнали.

ЖУРНАЛИ.

PRZEGLĄD SPOLECZNY. Czasopismo poświęcone zagadnieniom pracy społecznej i opieki nad dzieckiem. R. XI. Nr. XII. Grudzień, 1937. Lwów.

RUCH SŁOWIAŃSKI. Miesięcznik poświęcony życiu i kulturze słowian. Rok II. Nr. 11—12. 1937. Rok III. N 1. 1938. Lwów.

PION. Tygodnik literacko-społeczny. Rok V. Nr. 49, 50, 51—2. Rok VI. Nr. 1, 2, 3. Warszawa.

PROMETHEE. Organe de defense nationale des Peuples du Caucase, de l'Ukraine et Turkestan. Nr. 130 — Septembre, Nr. 131 — Octobre, Nr. 132 — Novembre, Nr. 131 — Decembre 1937. Paris.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Вівторок, 15. лютого 1938.

6.15—8.00 Ранішня авдиція; 11.15 Для шкіл; 11.40 Інстр. мініятури, пл.; 12.03 Полуднева авдиція; 13.45 У корчаволі, пл.; 14.30 Легка музика, пл.; 14.55 Біржа; 15.00 Фрагм. із пов. Ів. Ляма „Голови до позолоти", Музика в пл.; 15.25 Біжучі вістки з міста та провінції; 15.30 Господарські вістки; 15.45 Цікаві речі з 5 частини світа, авд. для старших дітей; 16.05 Фін.-госп. актуалії; 16.15 Данів хор; 16.50 19.50 20.55 Актуальна гутірка; 17.00 У бушменів; 17.15 Камер. музика; 17.50 Зимова пошта; 18.00 18.50 Спорт; 18.10 Три знаки запиту; 18.20 Весела пісенька, з пл.; 18.35 Для села: Чи штучні погної за дорогі, Хл. скринька; 18.40 8 мандрівка по Македонії; 18.55 Програма на завтра; 19.00 Літер. вечір присв. А. Струтові; 19.30 Хори, 20.00 Муз. мозаїка у вик. сал. квінтету, пісеньки; 20.45 Веч. денник; 21.00 Симф. концерт; 22.00 Танц. музика у вик. малої орх.; 22.50 Ост. вістки; 23.00 Концерт бальний із пл.

Середа, 16. лютого 1938.

6.15—8.00 Ранішня авдиція; 11.15 Для шкіл: Чемність це не дрібниця, Весела музика з пл.; 11.40 Співає М. Флета, тенор, гр. пл.; 12.03 Полуднева авд.; 13.45 Інформаційна газетка в українській мові; 13.55 Стилізований танок з пл.; 14.30 Легка музика, з пл.; 14.55 Біржа; 15.00 Фрагм. із пов. Ів. Ляма „Голови до позолоти", Музика з пл.; 15.20 Біжучі вістки з міста та провінції; 15.30 Госп. вістки; 15.45 Над великою рікою Лімпопо, гутірка для старших дітей; 16.00 Куток мови; 16.15 Розр. орх.; 17.00 Шляхом І. Бригади; 17.15 Забуті пісні, Реслер-Стоковська меццосопр., форт.; 17.50 Відживна вартість ростинної поживи; 18.00, 18.50 Спорт; 18.10 Р. Штравс: Терцет і дует із оп. „Кавалір Срібної Рожі"; 18.20 Мала ревія великих страхіть — пісеньки Зеденгера з муз.; 18.30 18.55 Програма на завтра; 18.35 Для села: Хл. вістки, Музика з пл., Серадела недоцінювана ростина; 19.00 „Пєвіни" фрагм. з пов. І. Віктора; 19.20 Нар. пісеньки; 19.25 „Твір проф. От. Чарновського"; 19.50 Актуальна гутірка; 20.00 Розр. концерт, сопран, форт., хор; 21.00 Шопенівський концерт у вик. От. Шпінальського; 21.45 Гутірка про лір. поезію; 22.00 Спів. рецітал Бандровської-Турської; 22.30 Танц. музика з пл.; 22.40 Куток гумору; 22.45 Продовження танц. музики з пл.; 22.50 Ост. вістки; 23.00 Танц. музика з пл.

Четвер, 17. лютого 1938.

6,15—8.00 Ранішня авдиція; 11.15 Для всел. шкіл: Танки ріжних народів; 11.40 Дебісі: Рапсодії на кларнет і саксофон пл.; 12.03 Полуднева авд.; 13.45 Комунікат Хл. Палати; 13.50 Славні вальси, пл.; 14.30 Легка музика з пл.; 14.55 Біржа; 15.00 Фрагмент пов. Ів. Ляма „Голова до позолоти", Музика з пл.; 15.25 Біжучі вістки з міста та провінції; 15.30 Господарські вістки; 15.45 Муз. мандрівка авд. для молоді; 16.15 Віольончеля у супров. форт.; 16.50 Актуальна гутірка; 17.00 Народній промисл; 17.15 Танцюймо при звуках війсьн. орх.; 17.50 18.50 Спорт. порадник і вістки; 18.10 Про степи, скелі та бори півд.-сх. воєвідства; 18.20 В Еспанії, форт. твори; 18.35 Для сільської молоді; 18.40 Листи та програми; 18.55 Програма на завтра; 19.00 Театр Уяви: „Анаконда С. А." Ф. Гетлін; 19.40 „Палестрайт" оп. К. Міленера; у перерві: Веч. денник, Актуальна гутірка; 21.45 Венеційський та молоде покоління, літер. нарис; 22.00 Камер. концерт; 22.50 Ост. вістки; 23.00 Із оперового альбуму.

Пятниця, 18. лютого 1938.

6.15—8.00 Ранішня авдиція; 11.15 Для шкіл: „Батьківщина" Б. Пруса; 11.45 Оперова музика з пл.; 12.03 Полудн. авд.; 13.45 Суспільна гутірка; 13.50 Мішаний концерт із пл.; 14.30 Легка музика з пл.; 14.55 Біржа; 15.00 Фрагм. із пов. Ів. Ляма „Голови до позолоти", Музика з пл.; 15.20 Господарські вістки; 15.45 Пригоди, авд. для старших дітей; 16.00 Гутірка з хорами; 16.15 Калейдоскоп, муз. авд.; 16.50 19.50 Актуальна гутірка; 17.00 Ко-

...ирський готель; 17.15 Форт. твори та пісні Ст. Казури; 17.30 Огляд видань; 18.00 Світовий комунікат; 18.10 Туристичний інформатор; 18.15 Розр. концерт у вик. орк. тріо; 18.35 „Кар-навал“ фейл. ...; 18.50 Спортові вістки; 18.55 Програма на завтра; 19.00 „Пан Бенет“ ком. ...а Фрадра; 19.30 Пісні у вик. хору; 20.00 Симф. концерт; у перерві коло год. 21.10 ... Акт. сучасн.; 22.30 Ост. вістки; 22.00 Радіокабарет ів па.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Вівторок, 15. лютого 1938.

БЕРЛІН 15.00 Муз. дрібнички, 20.00 Карнавальові мельодії, 21.00 Італ.-нім. оркестра; БІЛГОРОД 22.00 Пісні; БУДАПЕШТ 12.05 Вок. концерт, 18.00 Нар. пісні, 19.15 Давні марші, 21.45 Орх. концерт; ВІДЕНЬ 15.15 Для дітей, 17.40 18.00 Танц. ритми у сучас. форт. музиці, 19.40 20.00 Гумор в опері й оперетці, концерт; ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 18.00 Пісні, 22.30 Соната тріо — Кройцера; КОШИЦІ 14.00 18.00 18.45 Вістки; ЛЯЙПЦІГ 19.30 20.00 21.00 22.00 „Манон“ оп. Массенета; МІЛЯНО 17.15 Форт., 19.30 20.30 Розр. музика, 21.00 22.00 23.00 „Дибук“ оп. Льод. Роки; ПРАГА 17.30 Серināда, 18.10 Пісні наших предків, 19.30 20.00 21.00 „Христоф Колюмб“; ПАРІ ПТТ 21.30 22.00 23.00 „Твої уста“ оп. Івена; РАДІО ПАРІ 18.10 Легка музика, 21.15 22.00 Камер. музика; РИМ 17.15 Танц. музика; СОФІЯ 20.15 Слов'янські пісеньки; ФЛЬОРЕНЦІЯ 20.30 21.00 22.00 „Мадам Помпадур“ оп. Л. Фаля.

Середа, 16. лютого 1938.

БЕРЛІН 19.10 Легка музика, 20.00 Твори Ф. Дреєке у вик. сол.; БІЛГОРОД 20.00 Спів, 20.30 21.00 Гумор, 21.30 Пісні; БУДАПЕШТ 12.05 Форт., 17.00 Хор, 17.55 Циг. музика, 20.35 21.00 Оп. орх.; ВІДЕНЬ 17.30 Оп. арії, 17.50 18.00 Пісні М. Кельдорферова у вик. М. Гергард сопр., 21.40 Скрипка; ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 10.30 Для дітей, 18.00 Скрипка, 22.30 Дівертіменто д-дур Гайдна; КОШИЦІ 14.00 18.45 Вістки; МІЛЯНО 17.15 Танц. музика, 22.15 Іт.-нім. концерт; ПРАГА 14.00 Пісні, 18.05 Пісні востр. композиторів; РАДІО ПАРІ 21.30 Скрипка, 22.00 23.00 Франція у пісні, вок. квд.; РИМ 17.15 Скр. рецітал І. Бакара, 21.00 22.00 23.00 „Марта“ оп. Фльотова; СОФІЯ 19.00 Спів, 19.45 21.00 „Ріґолєто“ оп. Вердія.

Четвер, 17. лютого 1938.

БЕРЛІН 18.00 Розр. музика, 20.00 Танковий вечір; БІЛГОРОД 21.40 Нар. пісні; БЕРОМІНСТЕР 19.30 20.00 21.00 22.00 „Борис Годунов“ оп. Мусоргського; БУДАПЕШТ 19.00 Спів, 21.45 22.00 Циг. музика; ВІДЕНЬ 17.25 Форт., 19.25 20.00 Нар. танки та пісеньки, 21.00 Фільг. концерт; ВЕЖА АЙФЛЯ 21.30 22.00 23.00 „Циганський барон“ оп. Ів. Штравса; ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 18.00 Форт. соната ф'іс-моль Шумана, 20.00 21.00 Орх., хор, сопр., тенор, скр. 22.30 Гендлеві твори на скр. і клявесин; КОШИЦІ 13.30 Господарсь сільськ. управи на мастках, 14.00 18.00 18.45 Вістки та концерт; МІЛЯНО 17.15 Вок. концерт, 21.00 22.00 23.00 „Приятель Фриц“ оп. Масканьї; ПРАГА 19.15 Вес. пісеньки; РАДІО ПАРІ 21.15 Пісні, 21.30 22.00 23.00 Симф. концерт; РИГА 19.15 20.00 „Гавайська цвітка“ оп. Абрагама; РИМ 17.15 Камер. музика, 22.15 Орх. музика; СОФІЯ 19.45 20.00 Спів.

Пятниця, 18. лютого 1938.

БЕРЛІН 22.30 Розр. концерт; БІЛГОРОД 21.30 Нар. пісні; БУДАПЕШТ 13.00 Військ. орх., 17.30 18.00 Циг. музика, 20.15 21.00 22.00 Симф. концерт; ВІДЕНЬ 15.15 Спів, 16.55 Для дітей, 17.30 „Ді Тромбухе“ камер. оп. без слів А. Рербага, 19.10 Нар. пісні з усього світа; ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 15.15 Дитячі пісні, 18.00 Вок. концерт; 20.00 Дута орх., 21.15 Камер. концерт; ДРОЙТВІЧ 20.00 21.00 „Продана наречена“ оп. Сметани; КОШИЦІ 14.00 18.45 Вістки, 18.00 Фарс „Ноєрадський Ватикан“; МІЛЯНО 16.00 Сопран, скрипка, 21.00 22.00 23.00 Симф. концерт; ПРАГА 16.45 Смичк. квінтет; РАДІО ПАРІ 18.00 Камер. музика, 21.15 Серенада, 21.30 22.00 23.00 „Тесс“ драма Кеведі; РИМ 17.15 Гутірка, концерт хору Сикст. Каплиці, 21.00 22.00 „Ева“ оп. Легера; СОФІЯ 19.00 21.00 Спів; італ. пісні.

Подяка.

У безмежнім горю, яке з волі Всевишнього навістило нас через смерть Найдорожчого Сина і Брата Д-РА ОЛЕГА ЮРІЯ МОХНАЦЬКОГО, лікаря в Теребовлі, висловлюємо нашу глибоку подяку всім, що причинилися до звеличання похоронів та старалися доказами свого співчуття нас потішити. Дякуємо щиро о. кап. Киппакевичеві за уділення св. Тайн, Д-рові Н. Лукіяновичеві за безкорисне лічення і Вп. Дмитрові Паліеву за дбайливу опіку в останніх днях життя Покійного. Сердечне Спасибіг Їх Екселенції Кир Никиті, що на вістку про смерть сина поспішили зі словами потіхи. Дякуємо горяче Впр. оо. кан. Д. Лепатинському, сов. Киппакевичеві, сов. Дурбакові, кап. Галлитові та сов. о. Горчинському за відправлення урочистої панахиди у Львові, як також дякуємо всім, що причинилися до звеличання похоронів у Теребовлі. Зокрема дякуємо Впр. і Всч. оо. Ю. Барановському, С. Гаврилюкові, Е. Цегельському, П. Глинському, І. Яворському, М. Денайловi, Ю. Фіцаловичеві, М. Влодовському, О. Дерлиці, Е. Весоловському, О. Побережному, М. Горинові, Ю. Карпинському, В. Жолкевичеві, І. Збаращукові і В. Білинському за відправлення Служб Божих та провід у похоронах та о. Весоловському спеціяльно за прегарне прощальне слово над гробом Покійного. Дальше дякуємо Головному Тов. „Просвіта“ у Львові, Головному Тов. „Рідна Школа“ у Львові, Головному Тов. „Союз Українок“ у Львові, Головному Тов. УКТОДІ у Львові, Лікарському Тов. у Львові, Проводові Ф. Н. Є. у Львові за слова співчуття, сповіщення про смерть Сина та вінки, а також повітовим і місцевим Товариствам та Установам у Теребовлі, які всі щодо одного спов'єстили окремими клепсидрами про невчасну смерть Покійного і взяли громадну участь з прегарними вінками — кожна установа від себе — в похоронах. Також щира подяка всім церковним брацтвам, церковним провізорам за уладження катафальку, прибрання церкви та несення хоругов, а трубній орхестрі чит. „Просвіти“ в Теребовлі, церковному хорові в Теребовлі і хорові читальні „Просвіти“ в Гумнисках за звеличання похорону музикою і співом. Дякуємо також Д-рові Запаліному за прощальне слово від всіх українських Установ у Теребовлі та тисячам громадян Теребовлі і всієї околиці повіту, що взяли участь у похоронах. Вкінці сердечна подяка Впр. о. о. Прелатові Л. Куницькому, о. кап. Ю. Дзербачеві, о. кап. В. Лициняковi, Впв. Панству Дурбакам, Галлитам, Мрицам та всім іншим пребогатьом Кревнякам, Приятелям і Знайомим — місцевим і замісцевим, що поспішили чи то устно чи письменно нас потішити в цьому великому горю.

Батьки: о. Степан і Наталія та Рідня.

ОПОВІСТКИ.

Секретаріят Центральної Жіночої Секції УНДО урядує кожного дня від год. 10-тої до 1-шої полудня у Країній Народній Канцелярії, Львів, вул. Підвалля ч. 7. III. поверх. Там подається всякі інформації та приймається зголошення у члени. 384 1-2

Замісць вінця на свіжу могилу нашого щирого Друга бл. п. Миколи Залчиївського — складаємо квоту 20 золотих на фонд будови Українського Театру у Львові, якому присвятив був Покійний найкращі літа своєї молодости. — **Софія і Михайло Тараньки.**

ОГОЛОШЕННЯ.

Конкурс.

Комітет будови „Нар. Дому“ в Сокалі оголошує оцим конкурс на переведення будови 2-поверхового будинку враз із театральною салею на основі виконаних вже плянів. Всякі інформації дотично будови подає Канцелярія Філії „Просвіти“ в Сокалі, вул. Костюшка 96, і на цю адресу слід звертатися в справі конкурсу. Формальні оферти просимо складати до дня 15. березня 1938 р. Пізніші оферти не будуть розглядані, неприняті будуть без відповіди.

Комітет будови „Нар. Дому“ в Сокалі.

Звичайні Загальні Збори

ВИДАВНИЧОЇ СПІЛКИ „ДІЛО“,
кооперативи з обмеж. відповідальністю
у Львові

відбудуться в понеділок, дня 28. лютого 1938 року в год. 16-ій в льокалі Редакції „Діла“, Ринок 10,

з таким порядком нарад:

1) Відчитання протоколу з останніх Загальних Зборів.
2) Звідомлення управних органів з діяльности за рік 1937 та звіт з переведеної ревізії.
3) Звіт Контрольної Комісії, затвердження білянсу і уділення абсолюторії.
4) Розділ чистого зиску.
5) Вибір 3 членів Надзірної Ради і заступників.
6) Вибір Контрольної Комісії.
7) Затвердження преліміваря буджету на рік 1938.
8) Визначення найвищої квоти зобовязань кооперативи і визначення найвищого кредиту для одного члена.
9) Внесені і запити.

Річні замкнення і білянс виложені в льокалі кооперативи для перегляду членам.

Надзірна Рада

Приписові почтові друки і книжки до вжитку часописів

якими кожне видавництво послуговується можна купити в Адміністрації „Діла“ Львів, Ринок 10. Для провінції висилаємо за післяплатою.

Ціниик друків:

Zawiadomienie wysyłkowe	1 пр. 5 сот.
Gazetowa książka nadawcza оправлена (200 карток)	зол. 1.50
Książka rozsyłkowa на 480 урядів	зол. 1.80
на 960 урядів	зол. 3.—

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів, Ринок 10.